

MILIEUJAARPROGRAMMA MORTSEL 2003

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: INLEIDING

§	Algemene Informatie	4
§	Toelichting bij de werkwijze	4
§	Toelichting bij inhoud	4
§	Algemene opmerking bij de rapportering over het milieujaarprogramma 2002	5

DEEL 2: ACTIEPLAN

§	Instrumentarium	6
–	Inleiding	6
–	Actie I.1: Ambtelijk overlegorgaan en integratie	7
–	Actie I.2: Aanstellen duurzaamheidsambtenaar	8
–	Actie I.3: Opstellen van een milieubarometer	8
§	Vaste stoffen	8
∅	Afvalpreventie	9
–	Actie V.1: Verkoop compostvaten	9
–	Actie V.2: Compostmeesterwerking	10
–	Actie V.3: Wedstrijd ecologische tuin	11
–	Actie V.4: Reclamedrukwerk	11
–	Actie V.5: Publicatie afvalpreventie	12
–	Actie V.6: Kringloopwinkel	13
–	Actie V.7: Scholenwerking	13
–	Actie V.8: Project 'Herbruikbare bekerv'	14
–	Actie V.9: Kippenactie	15
–	Actie V.10: Afvalpreventie en afvalrecyclage binnen de eigen diensten	15
–	Actie V.11: Project 'herbruikbare luiers	16
–	Actie V.12: Ondersteunen wijkcompostering	16
–	Actie V.13: Project 'herbruikbare drankverpakkingen	16
–	Actie V.14: Herbruikbare boodschappentas	17
–	Actie V.15: Provinciaal overlegplatform	17
∅	Afvalrecyclage	17
–	Actie V.16: Opvolgen van het stedelijk afvalstoffenbeleid	17
–	Actie V.17: Illegaal ontwijkgedrag	18
–	Actie V.18: Project 'Vermindering groenafval'	19
–	Actie V.19: Fost Plus project	19
–	Actie V.20: De nieuwe reglementering inzake bedrijfsafval (uitvoeringsplan bedrijfsafval, terugname- en aanvaardingsplicht) opvolgen.	19
∅	Bestrijdingsmiddelen	20
–	Actie V.21: Gebruiksbeperking bestrijdingsmiddelen	20
∅	Secundaire grondstoffen	21
–	Actie V.22: Gebruik compost door eigen diensten	21
–	Actie V.23: Breekpuin	21
∅	Milieuverantwoord productgebruik	22
–	Actie V.24: FSC-hout	22
–	Actie V.25: Kantoorartikelen	22
–	Actie V.26: Verven en vernissen	23
§	Water	23
–	Actie W.1: Duurzaam lokaal waterplan	23
–	Actie W.2: Herziening TRP	24
–	Actie W.3: Subsidiereglementen	24
–	Actie W.4: Duurzaam watergebruik bij de stedelijke gebouwen	25
–	Actie W.5: Vergunningenbeleid	26
§	Mobiliteit	26
–	Actie M.1: Toetsing mobiliteitsbeleid/milieubeleid	26
–	Actie M.2: Sensibilisatie	27
–	Actie M.3: Eigen diensten	27

§	Bodem en grondwater	28
	– Actie B.1: Eigen diensten	28
	– Actie B.2: Stookolietanks	28
§	Hinder.....	29
	– Actie H.1: Klachtenregistratie	29
	– Actie H.2: Geluid	29
	– Actie H.3: Licht en geur	30
§	Natuurlijke entiteiten	30
	– Actie N.1: Uitvoeren van het GNOP-actieprogramma	30
	– Actie N.2: Sensibilisatie	31
§	Interne milieuzorg.....	32
	– Actie IM.1: Intern milieuzorgsysteem	32
	– Actie IM.2: Voorbeeldfunctie	33
§	Energie.....	33
	– Actie E.1: Energiezorgsysteem	33
	– Actie E.2: Hernieuwbare energie	34
	– Actie E.3: Sensibilisering	34
§	Burgers en doelgroepen.....	35
	– Actie BD.1: Communicatiekanalen	35
	– Actie BD.2: Acties per doelgroep	
	– Actie BD.3: Informatie, Educatie en Motivatie	
	– Actie BD.4: Milieuweek	

BIJLAGEN

Studie Eclips

Een overzicht van de toepasselijke begrotingsposten

Het jaarverslag 2002, de **planning 2003 en een afsprakennota** van de Voorlopige milieubarometer

Brief aan IGEAN i.v.m. de subsidieaanvraag voor herbruikbare luiers

Tabel afvalcijfers

Overeenkomst Fost Plus v19

Enquête afval middenstand v20

Overzicht verbruikte hoeveelheden bestrijdingsmiddelen. V21

Beslissing projectorganisatie deelbekken Boven-Groot Schijn w1

Verslag overleg 27/1/03 tussen de provinciale dienst waterbeleid en de technische dienst Mortsel w1

4 besluiten van het college van burgemeester en schepenen en de **subsidieformulieren** voor de aanleg van hemelwaterputten en/of infiltratievoorzieningen w3

Wateraudit gebouw technische dienst (MG 74 op fort 4)w4

Subsidieaanvraag voor inrichting gronden langs Koude Beekn1

Energiejaarrapport 2001 e1

Overzicht van enkele grafieken uit de energieboekhouding (volledig overzicht is verkrijgbaar op aanvraag)e1

Bijlage

1. Besluit van het college van burgemeester en schepenen inzake de goedkeuring van het ontwerp van milieujaarprogramma 2003
2. Besluit gemeenteraad inzake de goedkeuring van het milieujaarprogramma 2003
3. Advies van de milieudviesraad inzake het milieujaarprogramma 2003
4. Overzicht van de begroting milieu en duurzame ontwikkeling voor 2003
5. Overzicht uitgevoerde toezichtstaken 2002 en planning 2003
6. Werkingsverslag 2002, planning 2003 en de afsprakennota met de milieudviesraad

DEEL 1: INLEIDING

Algemene informatie

Oppervlakte stad: 778 ha 41 a 76 ca
Aantal inwoners: 24.673 (op 31.12.02)

Burgemeester: Ingrid Pira
Schepen voor leefmilieu: Paul Van Dyck

Correspondentieadres: Liersesteenweg 1 2640 Mortsel
Milieuambtenaar: Erik Mertens tel.: 03/444.18.43 erik.mertens@mortsel.be
Duurzaamheidsambtenaar: Veerle Peeters tel.: 03/444.18.41 veerle.peeters@mortsel.be
fax: 03/444.18.39

Toelichting bij de werkwijze

Dit milieujaarprogramma (MJP) is opgesteld in uitvoering van art. 2.1.25 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' tussen het Vlaams gewest en de stad Mortsel. Het milieujaarprogramma geeft aan op welke manier het stadsbestuur in het betrokken werkingsjaar de bepalingen van het stedelijk, provinciaal en gewestelijk milieubeleidsplan zal trachten te realiseren. Het geeft ook aan op welke manier de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' zal worden uitgevoerd.

Bij elke actie wordt het voorziene begrotingskrediet en de verantwoordelijke(n) vermeld.

Bij de bestaande acties wordt de stand van zaken vermeld.

Een overzicht van de toepasselijke begrotingsposten is als bijlage bij dit milieujaarprogramma gevoegd.

Overeenkomstig art. 2.1.26 van het DABM stelt het college van burgemeester en schepenen het ontwerp-milieujaarprogramma op en legt dit voor aan de gemeenteraad. Het college van burgemeester en schepenen stelt het definitieve milieujaarprogramma vast na goedkeuring door de gemeenteraad.

De milieuvadvisraad brengt advies uit over het ontwerp-milieujaarprogramma.

Toelichting bij de inhoud.

Het milieujaarprogramma omvat decretaal:

1. Een verslag van de stand van zaken betreffende de uitvoering van het gewestelijk, provinciaal en stedelijk milieubeleidsplan binnen de stad.
Dit wordt weergegeven bij de omschrijving van de acties.
2. Een actieplan voor het komende jaar waarin concreet wordt weergegeven op welke manier de doelstellingen van het stedelijk, provinciaal en gewestelijk milieubeleidsplan alsook de bepalingen van de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' zullen worden gerealiseerd.
3. Een overzicht van de in de begroting voorziene inkomsten- en uitgavenposten om de realisatie van het milieujaarprogramma mogelijk te maken.

Verder omvat het milieujaarprogramma bovenop de decretaal reeds voorziene inhoud nog een overzicht van het gevoerde handhavingsbeleid inzake de toepassing van de milieuwetgeving.

Het actieplan heeft overeenkomstig de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' minstens betrekking op volgende onderwerpen:

1. instrumentarium
2. vaste stoffen (afval, milieuverantwoord productgebruik, bestrijdingsmiddelen)
3. water (afvalwater, riolering, oppervlakte- en grondwater)
4. energie
5. mobiliteit
6. natuurlijke entiteiten (groenvoorziening, natuurbehoud en ontwikkeling, landschapszorg)

7. bodem en grondwater
8. hinder (geluid, geur, licht)
9. interne milieuzorg binnen de stedelijke diensten
10. burgers en doelgroepen

Algemene opmerking bij de rapportering over het milieujaarprogramma 2002

Omwille van de vele aanpassingen aan de vereisten van de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' werd het milieujaarrapport 2002 pas op 11 juni 2002 door de gemeenteraad goedgekeurd. De duurzaamheidsambtenaar kwam in dienst op 6 januari 2003. Het is bijgevolg onvermijdelijk dat het milieujaarprogramma 2002 niet helemaal uitgewerkt werd.

DEEL 2: ACTIEPLAN

INSTRUMENTARIUM

Inleiding

Milieujaarprogramma—milieubeleidsplan

Dit milieujaarprogramma is gebaseerd op het stedelijk milieubeleidsplan 2000-2004. Het milieubeleidsplan is opgesteld in het kader van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en in uitvoering van optie 1 van het milieuconvenant 1997-1999. Het milieubeleidsplan werd goedgekeurd door het provinciebestuur en AMINAL.

Samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling'

In zitting van 30 april 2002 heeft de gemeenteraad beslist om de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen voor volgende clusters:

- Instrumentarium: niveau 2
- Vaste stoffen: niveau 2
- Energie: niveau 2
- Water: niveau 1
- Mobiliteit: niveau 1
- Natuurlijke entiteiten: niveau 1
- Hinder: niveau 1
- Burgers en doelgroepen: niveau 1

Het inschrijvingsformulier werd samen met het milieujaarprogramma 2002 ingediend.

Milieudienst

Plaats binnen de organisatie

Stadsbestuur

Technische dienst

Afdeling milieu en ruimtelijke ordening

- 2 stedenbouwkundigen niveau A

- 1 milieuambtenaar niveau A

- 1 consulent milieu en ruimtelijke ordening niveau B

- 1 duurzaamheidsambtenaar niveau B

De gehele technische dienst valt onder de bevoegdheid van schepenen Paul Van Dyck, bevoegd voor ruimtelijke ordening, mobiliteit, milieu en openbare werken.

Taken

De functiebeschrijvingen van de milieuambtenaar, de duurzaamheidsambtenaar en de consulente milieu en ruimtelijke ordening werden samen met het MJP 2002 overgemaakt.

De milieudienst is belast met het opstellen, uitvoeren en evalueren van het gehele milieujaarprogramma (incl. de onderdelen met betrekking tot interne milieuzorg en de milieubarometer) en de andere wettelijke taken op het vlak van afvalstoffenbeheer, bodemsanering, VLAREM, integraal waterbeleid, natuur, ...

Voor wat betreft de administratieve taken kan de milieudienst hierbij beroep doen op de gemeenschappelijke administratieve medewerkers van de technische dienst. Verder is er een nauwe samenwerking met de andere ambtenaren van de technische dienst (diensthoofd technische dienst, diensthoofd stedelijke werf, stedenbouwkundige, hoofd techniek gebouwen en open ruimten, groenambtenaar, mobiliteitsambtenaar), de informatiedienst (externe en interne communicatie), de stedelijke werf en de dienst ontwikkelingssamenwerking.

Milieuloket:

De technische dienst heeft een gemeenschappelijk informatieloket. De consulente milieu en ruimtelijke ordening staat hier in voor het behandelen van de vragen van de burger. Zij kan daarbij, indien nodig, beroep doen op de milieu- en duurzaamheidsambtenaar.

De telefoon en het e-mailadres van de milieu- en duurzaamheidsambtenaar worden regelmatig in het gemeentelijk informatieblad, op aanvraagformulieren en bij de afvalkalender vermeld.

De burger kan ook gebruik maken van de meldingskaarten die worden verspreid via het gemeentelijk informatieblad. Er zijn interne dienstafspraken dat de milieuklachten, die eventueel bij andere diensten terecht komen, aan de milieudienst worden doorgegeven.

Toeziqhthoudende ambtenaar

De milieuanbtenaar Erik Mertens is door de gemeenteraad op 9 september 1997 aangesteld als toezichthoudend ambtenaar zoals bedoeld in art.58 van VLAREM I en heeft op 11 december 1997 de eed afgelegd voor de vrederechter van het kanton Berchem. **Het overzicht van de uitgevoerde toezichtsoptdrachten en de planning voor 2003** bevinden zich als bijlage bij dit milieujanprogramma

Milieuanadviesraad

Mortsel beschikt over een zogenaamde 'open' milieuraad waar alle inwoners van Mortsel welkom zijn op alle vergaderingen van de milieuraad. Er kan bijgevolg niet per definitie voldaan worden aan de voorwaarde van art. 5.1.1.5 §6.1 van de samenwerkingsovereenkomst. Hiervoor werd in het kader van het milieujanprogramma 2002 een afwijking **aangevraagd en** goedgekeurd.

De twee Mortselse milieuan- en natuurverenigingen zijn wel in de milieuraad vertegenwoordigd. Dit is voor deze verenigingen trouwens een voorwaarde om een werkingsubsidie te ontvangen.

De statuten en het huishoudelijk reglement zijn in het kader van het milieujanprogramma 2002 reeds overgemaakt. Het jaarverslag 2002, de **planning 2003 en een afsprakennota** zijn als bijlage bij dit milieujanprogramma gevoegd. Wij merken op dat de statuten in de loop van 2003 aangepast zullen worden aan de opmerkingen van de definitieve evaluatie van het milieujanprogramma 2002.

Voor meer informatie over de werking van de milieuraad verwijzen wij naar www.milieuraadmortsel.be

MMIS (gewestelijk milieuanagement informatiesysteem)

Het stadsbestuur zal deelnemen aan de operationele delen van het systeem (o.a. milieubeleidsregister, natuurvergunningenloket en rioleringsdatabank). Het inschrijvingsformulier voor MKROS is in het kader van het milieujanprogramma 2002 reeds overgemaakt.

De milieuanbtenaar en de duurzaamheidsambtenaar beschikken over een eigen internetaansluiting.

MINA-werkers (milieuan- en natuurwerkers)

Het stadsbestuur zet geen MINA-werkers in.

Participatie

De milieuraad is een permanent open milieuraad.

De milieuraad is opgenomen in het overkoepelend overleg tussen de verschillende stedelijke adviesraden en maakt deel uit van de regio-milieuraad. De milieuraad heeft een vertegenwoordiger binnen de GECORO, de burenrraad van Agfa Gevaert, de overlegcommissie luchthaven Antwerpen en wordt betrokken bij de opmaak van het mobiliteitsplan.

De milieuraad organiseert activiteiten i.s.m. andere organisaties vb actie 'behaag Mortsel natuurlijk' ism Natuurpunt, de kippenactie ism de compostmeesters, de enquête middenstandsafval ism de adviesraad middenstand Mortsel.

Naar de bevolking toe werd in 2002 door de milieuraad een informatie-avond rond duurzaam bouwen en een boottocht met de milieuboot georganiseerd. De milieuraad was in 2002 ook aanwezig op de informatieavond voor de nieuwe inwoners en de wijken en op de carfreeday in het kader van de mobiliteitsweek.

Voor 2003 zal de milieuraad deelnemen aan de milieukeek, georganiseerd door de milieudienst (zie actie BD.1), de actie behaag Mortsel natuurlijk en de kippenactie.

Verder is er op 16 maart een gezamenlijke vergadering van de milieuraad en de GECORO rond duurzame ruimtelijke ontwikkeling (spreker Erik Grietens BBL).

Actie I.1: Ambtelijk overlegorgaan en integratie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Sinds april 2002 neemt milieuanbtenaar deel aan de wekelijkse afdelingsvergadering van de technische dienst. De duurzaamheidsambtenaar neemt deel sinds zij op 6 januari 2003 in dienst is gekomen.</p> <p>Naast de milieuan- en duurzaamheidsambtenaar nemen de bevoegde schepen(en), de stadssecretaris, het diensthoofd technische dienst, het hoofd techniek gebouwen, het hoofd techniek open ruimten, het diensthoofd van de stedelijke werf, de groenambtenaar, de stedenbouwkundige en voor sommige dossiers de mobiliteitsambtenaar deel aan deze vergadering.</p> <p>Op deze vergadering worden de dossiers inzake ruimtelijke ordening, mobiliteit, milieuan, openbare werken en het beheer van de gebouwen voor het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad voorbereid en uitgewerkt.</p>

	Deze vergadering wordt nauw betrokken bij het opstellen en het uitvoeren van het milieujaarprogramma. Door de deelname aan deze vergadering kan tot een integratie van het duurzaam beleid worden gekomen. Los van deze vergadering wordt waar nodig overleg gepleegd met andere betrokkenen (informatiedienst, secretariaat, ...)
Beoordeling	Positief

PLANNING	
Geplande handelingen	De milieu- en duurzaamheidsambtenaar zullen vanaf april 2003 afwisselend deelnemen aan de afdelingsvergadering. Verder zal er in het kader van het project 'interne milieuzorg' (zie hoofdstuk interne milieuzorg) overleg worden georganiseerd met alle betrokken diensten.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie I.2: Aanstellen duurzaamheidsambtenaar

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Het gemeenteraadsbesluit inzake de aanwerving, het besluit van het college van burgemeester en schepenen inzake de aanstelling, de functiebeschrijving en het overzicht van de behaalde diploma's werden het kader van het milieujaarprogramma 2002 reeds overgemaakt. Veerle Peeters is op maandag 6 januari 2003 in dienst getreden als duurzaamheidsambtenaar. Zij heeft de volgende diploma's behaald: <ul style="list-style-type: none"> – Graduaat bedrijfsbeheer optie rechtspraak (in 1998), – Graduaat bedrijfsbeheer optie milieuadministratie (in 2000). Bovendien is zij erkend als extern milieucoördinator B (in 2001).

Actie I.3: Opstellen van een milieubarometer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De duurzaamheidsambtenaar is gestart met de opmaak van de milieubarometer. De voorlopige versie van de milieubarometer is als <u>bijlage</u> bij dit MJP gevoegd. De milieuvriendelijke raad werd in zitting van 13/2/2003 een eerste maal bij het opstellen van de milieubarometer betrokken. De basislijst met indicatoren werd in het kader van het MJP 2002 overgemaakt.
Bijlagen	Voorlopige milieubarometer

PLANNING	
Geplande handelingen	De milieubarometer zal verder aangevuld en uitgebreid worden. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de handleiding die door het Vlaamse gewest zal ter beschikking gesteld worden (nog niet beschikbaar op 1/2/2003)

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Duurzaamheidsambtenaar

VASTE STOFFEN

Uitvoering stedelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk afvalpreventie en –inzameling : pagina 62 t.e.m. 65
Hoofdstuk gebruik van duurzame grondstoffen en producten : pagina 71-72

Afvalpreventie

Actie V.1: Verkoop compostvaten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<ul style="list-style-type: none"> - In het jaar 2002 werden er 103 compostvaten verkocht. - De prijs van de compostvaten werd verlaagd van 11,15 euro tot 10 euro.
Beoordeling	<p>Op vraag van het toenmalige gemeentebestuur van Mortsel, heeft het studie bureau Iris Consulting in september 1997 een verslag uitgebracht van haar woonbehoeftenonderzoek. Dit onderzoek moest een duidelijk inzicht verstrekken in de woonproblematiek en resulteren in een woonbeleidsplan.</p> <p>In het verslag wordt vermeld dat het aantal woningen steeg tussen 1981 en 1991 van 9.960 tot 10.345, wat ongeveer overeenkomt met een toename van 40 woningen per jaar. Dit betekent dat we kunnen veronderstellen dat er in 2002 in totaal 10.785 (+ 440) aanwezig zijn. Naar boven afgerond komt dit neer op 10.800 woningen.</p> <p>Uit een grafiek van het onderzoek kan afgelezen worden dat 42 % van de woningen appartementen zijn en 58 % huizen.</p> <p>Niet alle huizen hebben tuinen en sommige appartementen hebben dan weer wel een tuin. We zullen daarom bepalen dat 40 % van de woningen geen tuin hebben. Dit komt dus neer op ongeveer 6.480 woningen met tuin.</p> <p>In het uitvoeringsplan huishoudelijke stoffen 2003-2007 is er een taakstelling vooropgesteld dat in 2007 36 % van de bevolking van een GFT-gemeente actief aan preventie van alle organisch afval moet doen door bv. het composteren en het houden van kippen. Onder 'bevolking' zullen wij 'woningen' verstaan omdat de preventieve acties per woning zullen gebeuren.</p> <p>36 % van 6.480 is 2.333. Bijgevolg moet tegen 2007 ongeveer 2.340 woningen aan organische afvalpreventie doen.</p> <p>In 2001 werd de kippenactie gestart. Voor de jaren 2001 en 2002 werden in totaal aan 67 gezinnen kippen bezorgd.</p> <p>Tot op heden zijn er in totaal 2.103 compostvaten verkocht</p> <p>Dit komt neer dat in de stad Mortsel reeds 2.170 gezinnen aan organische afvalpreventie doen. Er dienen bijgevolg nog minimum 170 gezinnen bereikt worden om de doelstelling van 36% te behalen. De stad Mortsel doet het dus zeker niet slecht wat betreft organische afvalpreventie.</p> <p>Hierbij dient er ook nog opgemerkt te worden dat enkele gezinnen gebruik maken van composthopen- of bakken.</p>
Commentaar	Er worden reeds compostvaten verkocht sinds 1989 Tot en met 2001 werden er ongeveer 2.000 compostvaten verkocht.

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Aangezien in maart het compostseizoen weer op gang komt, werd in Mortsel Info van maart nog eens uitgelegd wat een compostvat is, hoe men moet composteren, wat men kan doen met compost en hoe men de compostmeesters kan bereiken.</p> <p>Subsidedossier voor aankoop van wormenbakken en compostvaten is via IGEAN bij OVAM ingediend.</p> <p>De nieuwe OVAM brochure rond composteren zijn besteld en zullen worden verdeeld aan belangstellenden.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	8761-124-48 aankoop compostvaten

	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.2: Compostmeesterwerking

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het bijwonen van de bijscholingsdag in februari, georganiseerd door IGEAN, door 3 compostmeesters</p> <p>Stand op de jaarmarkt.</p> <p>In Mortsel Info van april verscheen er een artikel over composteren.</p> <p>Tweemaal per jaar worden de nieuwe inwoners van Morstel op het stadhuis uitgenodigd. Tijdens die avond stond er een stand van de compostmeesters</p> <p>Het composteren begeleiden in de scholen. (In het schooljaar 2001-2002 hebben vijf scholen (van de 17) zich ingeschreven voor onze composteeractie (zie actie V.6). Slechts 1 school voldeed aan de voorwaarden om een toelage te verkrijgen. Voor het schooljaar 2002-2003 hebben zich 2 scholen ingeschreven.)</p> <p>De compostmeesters kunnen steeds opgebeld worden voor vragen of voor een afspraak vast te leggen.</p> <p>3 dagen (resp. 1 in april, mei en juli) zijn de compostmeesters op het recyclagepark aanwezig voor eventuele vragen te beantwoorden</p> <p>Kippenactie: zie actie V.9.</p>
Beoordeling	<p>In het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007 wordt als richtinggevende doelstelling bij de uitvoering van het preventiebeleid vooropgezet om per intergemeentelijke samenwerkingsverband 6 actieve compostmeesters per 10.000 inwoners te hebben vanaf 2004. In Morstel zijn er 8 gediplomeerde compostmeesters (waaronder 2 personeelsleden) voor 24.700 inwoners.</p> <p>Tweemaal is er een oproep in Mortsel Info gedaan. Er is echter nooit reactie opgekomen.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>De acties die ondernomen werden in 2002 zullen behouden blijven!</p> <p>Een artikel over composteren zal in Morstel Info van maart verschijnen (zie actie V.1).</p> <p>In 2003 wordt er door IGEAN voorlopig geen bijscholing gepland. Op 9 maart 2003 wordt er wel een compostmeestercongres georganiseerd.</p> <p>IGEAN organiseert een 3-daagse initiatie cursus over composteren. De inwoners worden hiervoor via Mortsel Info en de afvalkrant, uitgegeven door IGEAN; ingelicht. Na de cursus bestaat er de mogelijkheid om een bijkomende cursus om opgeleid te worden tot compostmeester, te volgen.</p> <p>Veerle Peeters, de duurzaamheidsambtenaar zal een opleiding tot een gediplomeerde compostmeester bij IGEAN volgen.</p> <p>Er wordt getracht om meer mensen aan te sporen tot het uitoefenen van de vrijwillige functie als compostmeester. De inwoners worden aangemoedigd via Morstel info en de afvalkrant van IGEAN. Eveneens zullen de aanwezigen op de 3-daagse initiatie cursus en de voordracht rond ecologisch tuinieren en de deelnemers aan onderstaande wedstrijd persoonlijk aangesproken worden. Bovendien wordt tijdens de milieukeek reclame gemaakt over de activiteiten van de compostmeesters.</p> <p>Het begeleiden van nieuwe composteers: wanneer mensen compostvaten aankopen zullen zij later, ten gepaste tijde gecontacteerd worden met de vraag of het composteren</p>

	<p>werkt en of ze hulp nodig hebben.</p> <p>In kader van de milieukeek (zie actie BD.1) : een open-tuin actie bij enkele compostmeesters.</p> <p>Een voordracht rond composteren, ecologisch tuinieren en alternatieven voor bestrijdingsmiddelen zal in het voorjaar door het stadsbestuur i.s.m. VELT georganiseerd worden.</p> <p>Wedstrijd: mooiste ecologische tuin. Zie actie V.3</p>
--	---

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	8761-124-48 aankoop compostvaten 879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.3: Wedstrijd ecologisch tuin

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Om de bevolking aan te moedigen om een kringlooptuin op te starten of er verder aan te werken, wordt er een wedstrijd rond ecologisch tuinieren opgestart.</p> <p>In Morsel Info zullen dan ook hierover artikels verschijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maart 2003: Hoe moet men composteren, wat is een compostvat en wat kan je doen met compost. - april 2003: 'Pesticiden in en rond het huis' + 'Ecologisch tuinieren'. <p>In de tweede helft van april of begin mei wordt er i.s.m. VELT (de Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze) een voordracht over 'een tuin zonder bestrijdingsmiddelen' georganiseerd.</p> <p>De jury zal waarschijnlijk bestaan uit werknemers bij VELT, de milieudienst, enkele vrijwilligers van de milieuraad en de compostmeesters.</p> <p>De winnaar van de wedstrijd zal bekend gemaakt worden tijdens de milieukeek (zie actie BD.1). In Morsel Info zullen beelden van de winnende tuin en eventueel het verhaal van de winnaar (hoe is hij van start gegaan, redenen van zijn plantenkeuze, ...) verschijnen.</p> <p>De bekendmaking van de wedstrijd zal gebeuren via de volgende kanalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Morsel Info: In het blad van april wordt vermeld dat er een wedstrijd wordt georganiseerd en wordt verwezen naar het volgend nummer waarin het reglement zal verschijnen. - affiches in winkels en openbare gebouwen, - het Periodiekske, - de website, - een mailing naar verenigingen en adviesraden, - bekendmaking via het ledenblad van VELT of de ledenlijst van VELT opvragen om de leden, woonachtig te Morsel, persoonlijk op de hoogte te brengen van de wedstrijd.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.4: Reclamedrukwerk

RAPPORTERING	
Uitgevoerde	Het stadsbestuur verspreidt i.s.m. de milieuraad reeds jaren een gratis sticker 'geen

handelingen	<p>ongeadresseerde reclame aub'. Zowel voor deze stickers als voor de Robinsonlijst wordt regelmatig reclame gemaakt in Mortsel-info en de afvalkalender. Volgens de Post zijn momenteel 1.382 (van de 11.356) bussen voorzien van deze stickers.</p> <p>Sinds 1 januari 2002 is de belasting op de verspreiding van reclamedrukwerk gestegen van 0,25 BEF tot 0.02 euro (0,81 BEF) per exemplaar om deze vorm van reclame te ontmoedigen. In 2002 waren er 130 adverteerders waarvan 13 % een minimumbelasting betalen.</p>
Beoordeling	<p>In 2001 waren 2.200 bussen voorzien van een sticker. Dit wil dus zeggen dat 818 stickers van de bussen werden verwijderd.</p> <p>In de zomer van 2001 heeft de milieuraad de OVAM-zelfklever "Regionale pers JA - Folders NEEN" bedeed in alle brievenbussen die niet voorzien zijn van een reclame-ontradende sticker. De bedoeling van de milieuraad is de personen te bereiken die nog geen zelfklever aangebracht hebben, omdat ze de lokale bladen (vb. 't Periodiekske) wensen te ontvangen die samen met de publiciteit rondgedeeld wordt. Dit initiatief stelt hen in staat om de ongewenste reclame uit hun bus te weren, maar toch lokale bladen te blijven ontvangen</p> <p>Vermoedelijk werden vooral deze stickers weggehaald. Sommige regionale bladen, o.a. de Streekkrant en het Periodiekske, werden immers door de aanwezigheid van deze sticker niet meer in de bussen gestoken.</p> <p>De belastingverhoging op de verspreiding van reclamedrukwerk heeft een minimaal resultaat behaald, met name: 1 adverteerder minder t.o.v.. 2001 en 1 % van de adverteerders die minder drukwerk verspreiden en daardoor enkel het minimumbedrag dienen te betalen.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Op dit moment moeten mensen die geen ongeadresseerde reclamedrukwerk willen ontvangen een sticker met die boodschap op hun brievenbus plakken. Het verlangt dus een specifieke actie van de burger om reclamedrukwerk/gratis regionale pers uit zijn brievenbus te weren. In het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007 wordt er meegedeeld dat er een proefproject wordt uitgevoerd waarbij het effect van een positieve sticker wordt getest. Alleen de mensen mét een sticker op hun brievenbus ontvangen ongeadresseerde reclamedrukwerk/gratis regionale pers. De stad Morstel zal dit proefproject aandachtig opvolgen.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	/
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.5: Publicatie afvalpreventie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeenteblad Mortsel-info worden regelmatig artikels rond afvalpreventie gepubliceerd.</p> <p>Eind 2002 werd de afvalkalender van 2003 verdeeld waarin o.a. meer informatie over afvalpreventie en sorteren kan teruggevonden worden.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Via artikels in Morstel-info, de afvalkrant van IGEAN en de afvalkalender van 2004 zal de bevolking nog steeds aangemoedigd worden tot afvalpreventie.</p> <p>Een gids voor milieuvriendelijke producten moet de bevolking aanzetten tot een milieuvriendelijke aankoop. Hierin wordt ondermeer informatie gegeven over biologische producten, labels, voordelen van spaardouchekoppen, ... Samen met de handelaars, winkels en bedrijven wordt gezocht naar milieuvriendelijke producten en mogelijkheden om milieuum te winkelen. De meewerkende handelaars adverteren in de gids het product of dienst die zijn in overleg met onze dienst als milieuvriendelijk aanprijzen.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.6: Kringloopwinkel

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De stad Mortsel heeft een samenwerkingsakkoord met de kringloopwinkel Opnieuw en Co, met vestiging te Mortsel en Lier. In 2002 werd er 5,03 kg herbruikbare goederen per inwoner aangevoerd.</p> <p>Het stadsbestuur ondersteunt de werking van de kringloopwinkel door artikels in Morstel Info, de afvalkalender, door affiches, door het betalen van een tonnagevergoeding, het afsluiten van een renteloze lening van 12.500 euro en een borgstelling van 125.000 euro voor de lening tot de aankoop van de gebouwen van de kringloopwinkel in Mortsel.</p>
Beoordeling	In 2001 werd er 4,62 kg herbruikbare goederen per inwoner aangevoerd. Er is dus een stijging in de aanvoer van herbruikbare goederen.

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Verderzetting van de acties in 2002.</p> <p>De kringloopwinkel aanmoedigen om nieuwe infostanden te maken voor de openbare gebouwen.</p> <p>De Kringloopwinkel zal vermeld worden in de milieubewuste aankoopgids. Zie actie V.5.</p> <p>De kringloopwinkel wordt betrokken bij de organisatie van de milieukeek. Zie actie BD.1.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.7: Scholenwerking

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt een uitgebreide campagne rond afvalpreventie in de scholen uitgevoerd. Volgend aanbod rond afvalpreventie voor het schooljaar 2002-2003 werd in de scholen kenbaar gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - subsidies voor het pakket drankverpakking, - subsidies voor het pakket brooddozen, - subsidies voor het pakket composteren, - subsidies voor het pakket MOS/Groene school, - gratis ophaling papier en karton, PMD en GFT+. Restafval moeten de scholen op eigen kosten laten afvoeren, - gratis aanbod van compostvaten en beluchtungsstokken, - gratis aanbod van de OVAM-informatiemap 'composteren voor kinderen' voor kleuter- en basisonderwijs, - mogelijkheid tot plaatsbezoek van de compostmeesters op afspraak, - gratis plaatsing van de drinkwaterfonteinnetjes die bij AWW gratis kunnen verkregen worden, - ontlenen van herbruikbare bekere voor schoolfeesten e.d., - mogelijkheid tot een bezoek aan het recyclagepark of de kringloopwinkel Opnieuw en Co te Mortsel. <p>Subsidies die in 2002 (schooljaar 2001-2002) werden goedgekeurd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor het pakket drankverpakking: 6 scholen, - voor het pakket brooddozen: 7 scholen, - voor het pakket composteren: 1 school.

	<p>Subsidies die in 2002 (schooljaar 2002-2003) tot op heden werden aangevraagd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7 scholen hebben een subsidie aangevraagd voor het pakket drankverpakking, - 9 scholen hebben een subsidie aangevraagd voor het pakket brooddozen, - 4 scholen hebben een subsidie aangevraagd voor het pakket composteren, - 3 scholen hebben een subsidie aangevraagd voor het pakket MOS/Groene school. <p>Tot op heden werden 10 drinkwaterfonteinen geïnstalleerd. Twee scholen hebben een fontein aangevraagd maar deze dienen nog door de stad Mortsel geïnstalleerd te worden.</p>
Bijlagen	Voor het subsidiereglement: zie milieujaarplan 2002

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Het aanbod rond afvalpreventie in de scholen blijft hetzelfde.</p> <p>Alle scholen worden in april en mei bezocht opdat het subsidiereglement rond afvalpreventie nogmaals uiteengezet kan worden.</p> <p>De 2 drinkwaterfonteinen zullen geplaatst worden.</p> <p>De informele communicatie met de scholen (informatie over milieuzorg, ...) zal zo veel mogelijk via e-mail verlopen. Dit bespaart naast tijd ook papier.</p> <p>Er wordt een sensibiliseringsfolder over brooddozen, drankverpakkingen en milieuvriendelijk schoolmateriaal opgesteld. Deze folder kunnen de scholen aan de leerlingen en ouders uitdelen.</p> <p>Via IGEAN zullen brooddozen worden aangekocht. De stad Mortsel zal met de scholen overleggen of, en zo ja, hoeveel brooddozen verdeeld zullen worden onder de scholen.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu 8797-332-02 subsidie afval scholen
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.8: Project 'Herbruikbare bekertjes'

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het JOC Centraal worden enkel herbruikbare kunststofbekers gebruikt bij fuiven (1.000 stuks in voorraad). De cultuurdienst beschikt over 2.000 herbruikbare kunststofbekers om tegen waarborg uit te lenen aan de organisatoren van culturele activiteiten, schoolfeesten, wijk- en straatfeesten, ...</p> <p>De projecten rond het gebruik van herbruikbare bekertjes in het JOC en de uitleendienst voor herbruikbare bekertjes voor wijk-, schoolfeesten en andere evenementen werden opgevolgd. Er werd vastgesteld dat er een afwasmachine dient aangekocht te worden.</p> <p>Via IGEAN werd een subsidieaanvraag bij OVAM ingediend voor de aankoop van extra herbruikbare bekertjes en een afwasmachine.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Er zal een afwasmachine aangekocht worden.</p> <p>Begin januari 2003 heeft de werf de uitleendienst van herbruikbare bekertjes van de cultuurdienst overgenomen. De cultuurdienst heeft een welbepaalde hoeveelheid herbruikbare bekertjes gehouden voor de eigen activiteiten. Er werden bijgevolg 2.000 nieuwe bekertjes besteld. Deze worden tegen mei 2003 geleverd.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu

Verantwoordelijke	Milieudienst
-------------------	--------------

Actie V.9: Kippenactie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2002 werden er 110 kippen verkocht aan 29 klanten (3,8 kippen/klant). Dit zijn 18 minder verkochte kippen (- 6 %) dan in 2001 . Ook het aantal klanten daalde met 9 gezinnen (- 9,6 %) ten opzichte van 2001. Per klant werd er wel meer kippen besteld: in 2001: 3,8 kippen / klant, in 2001: 3,4 kippen / klant. In de zomer 2002 werd er gepeild naar klantentevredenheid. Hieruit is echter gebleken dat we nauwelijks personen die geen kippen hebben, bereikt hebben, met name 8 % van de klanten.
Beoordeling	De doelgroep werd niet bereikt: bijna alle deelnemers (92 %) hadden reeds kippen en de actie werd gebruikt om het hoenderhok van vers bloed te voorzien. Er wordt vastgesteld dat de actie in 2001 reeds de meeste nieuwe kippenhouders heeft bereikt, met name 56 %. De actie 2002 heeft voornamelijk de bestaande kippenhouders ondersteund.

PLANNING	
Geplande handelingen	Een nieuwe kippenactie zal i.s.m. met de milieuraad opgestart worden. De kippenactie wordt bekend gemaakt via Morsel Info.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu 879-123-48 werking milieuraad
Verantwoordelijke	Milieudienst en milieuraad

Actie V.10: Afvalpreventie en afvalrecyclage binnen de eigen diensten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De kopieermachines kunnen recto-verso kopiëren. De nodige instructies werden aan het personeel gegeven.</p> <p>Alle personeelsleden van de administratie hebben een eigen e-mailadres en een internetaansluiting gekregen. Bijgevolg worden o.a. verslagen via e-mail verzonden.</p> <p>Voor de interne post wordt er gebruik gemaakt van een doorgeefenveloppe.</p> <p>De toners en inktpatronen voor hergebruik worden apart ingezameld.</p> <p>Voor het stadhuis worden hoofdzakelijk drank in statiegeldverpakkingen aangekocht, met uitzondering van wijn en fruitsap.</p> <p>Naast het aanbod van klontjes suiker in aparte verpakking en koffiemelk in plasticen verpakking van 5 ml, worden deze nu ook aangeboden in resp. een suikerstrooier en glazen flesjes.</p>
Beoordeling	<p>De tellerstanden van de kopieermachines werden in 2001 en 2002 bijgehouden. Er kan vastgesteld worden dat er in 2002 40.300 meer kopieën werden gemaakt dan in 2001. Dit is een stijging van 3.2%.</p> <p>Het veralgemeend gebruik van internet, intranet en e-mail (vanaf 2002) hebben dus spijtig genoeg niet geleid tot een verminderd papierverbruik.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	Verdere actie wordt uitgewerkt in het kader van interne milieuzorg. Zie actie I.1.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.11: Project 'Herbruikbare luiers'

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	IGEAN werd verzocht om een subsidieaanvraag voor herbruikbare luiers voor de stad Morsel in te dienen.
Bijlagen	Brief aan IGEAN

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>De subsidieaanvraag zal opgevolgd worden. Wanneer de subsidie wordt verkregen zal de Stad Morstel een luier, samen met een informatiebrochure, als geboortegeschenk cadeau geven.</p> <p>Er wordt over gedacht om een eigen subsidie uit te werken voor ouders die de herbruikbare luiers willen aankopen.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.12: Ondersteunen wijkcompostering

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Voor de wijkcompostering stelt de stad ruimte, infrastructuur en sensibiliseringsmateriaal ter beschikking. De buurtbewoners staan echter volledig zelf in voor de uitbating en het onderhoud. Vanuit één buurt (Edegemsestraat) is er interesse voor wijkcompostering. Er zijn echter nog niet genoeg vrijwilligers.

Actie V.13: Project 'Herbruikbare drankverpakkingen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het promoten van herbruikbare drankverpakkingen was een aandachtspunt in 2002. Zo werd het project Retour in Zonhoven bekeken. Per aangekochte hervulbare drankverpakking bij één van de deelnemende winkeliers krijgen de Zonhovenaren punten op hun spaarkaart. Die punten worden op het einde van het jaar omgezet in geld. De deelnemende handelaren zijn kleinhandelaren of huis-aan-huis-handelaren. In Morsel zijn deze ondervertegenwoordigd. Er werd bovendien vastgesteld dat de supermarkten met dit soort projecten niet meewerken. Aldus werd er beslist dat dit project voorlopig niet in Morsel kan uitgevoerd worden.</p> <p>Het opstellen van een subsidiereglement voor de verdeling van kortingsbons aan alle inwoners van Morsel voor de aankoop van herbruikbare verpakkingen met statiegeld, zal ook niet tot stand worden gebracht. De financiering zou gebeuren met de opbrengst van de verkoop van de PMD-zakken aan verhoogde prijs (0,75 euro per stuk). In kader van een nieuwe overeenkomst met Fost Plus werd beslist dat dergelijke projecten niet gefinancierd zullen worden met de hoger vermelde winst.</p> <p>Scholen kunnen een subsidie aanvragen voor het project 'herbruikbare drankverpakkingen'. Zie actie V.6.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Er wordt een onderzoek naar de mogelijkheid om de aankoop van herbruikbare verpakkingen via huis-aan-huisbedeling (brouwer, melkventer) te promoten, uitgevoerd.</p> <p>In de gids 'milieuvriendelijk en milieuarml winkelen' wordt aandacht besteed aan herbruikbare verpakkingen. De deelnemende handelaren die drank in herbruikbare verpakkingen verkopen zullen vermeld worden in de gids.</p>

	<p>Er zal overlegd worden met de jeugddienst en de jeugdraad over het invoeren van een subsidie voor het gebruik van drank in herbruikbare verpakkingen voor jeugdbewegingen (cfr. subsidie scholen, actie V.6).</p> <p>Het gebruik van drinkwater, als goedkoop en afvalarm alternatief voor flessenwater zal gepromoot worden.</p>
--	--

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.14: Herbruikbare boodschappentas

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Via IGEAN is er bij OVAM een subsidieaanvraag ingediend voor herbruikbare boodschappentassen.</p> <p>De bedrukking en de verdeling van de herbruikbare boodschappentassen zal gebeuren in overleg met de middenstandsraad en de betrokken handelaars.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.15: Provinciaal overlegplatform

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Mortsel neemt deel aan het provinciaal overlegplatform voor preventie en beheer van huishoudelijke afvalstoffen en laat zich binnen dit overleg vertegenwoordigen door de intercommunale IGEAN.

Afvalrecyclage

Actie V.16: Opvolgen van het stedelijk afvalstoffenbeleid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Vanaf 1 januari 2002 werd een verhoogde prijs voor de afvoer van afvalstoffen ingevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Restafval groot : 1.00€ per zak • Restafval klein : 0.65€ per zak • PMD: 0.75€ per zak • GFT+ 0.50€ per zak of emmer • Tuinafval 0.75€ per zak • Grof huisvuil 4.00€ per m³ (bij de huis-aan-huisophaling, sortering verplicht) • Recyclagepark gratis behalve voor steenpuin (2€/0.5m³, gratis tot 0.5m³) en autobanden (1€/stuk) <p>Er is bovendien een beperkt aantal gratis restafvalzakken voor inwoners met zeer lage inkomens (via OCMW) beschikbaar.</p> <p>In 2002 leverde Mortsel 332.000 kg minder restafval (bruine zak) aan de huisvuilverbrandingsoven van ISVAG te Wilrijk. Dit is een daling van 9.6% t.o.v. 2001. Daarnaast merken we een lichte stijging van de hoeveelheid PMD (+ 14.000 kg) en GFT+ (+ 42.000 kg). Voor glas en papier en karton dalen de cijfers dan weer (resp. - 21.000 kg en - 49.000 kg).</p> <p>Op het recyclagepark werd meer grof huisvuil (+ 57.000 kg en houtafval (+ 50.000 kg) en minder steenpuin (- 37.000 kg) aangevoerd. Voor de andere afvalsoorten bleven de cijfers ongeveer gelijk.</p>

	<p>In 2001 werd er 139 kg restafval per inwoner geproduceerd, in 2002 126 kg. Uit deze vergelijking en uit bovenstaande cijfers, kan er geconcludeerd dat het sorteergedrag van de burgers verbeterd is.</p> <p>In 2001 waren er 112.823 bezoekers aan het recyclagepark, in 2002 waren er 7.300 bezoekers meer, met name 120.123. Waarschijnlijk is dit toe te schrijven aan de prijsstijging van de afvalzakken en het verbeterd sorteren.</p>
Bijlagen	Tabel afvalcijfers, milieubarometer

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>In de overeenkomst met Fost Plus werd de prijs voor de PMD-zak verminderd tot 0,372 euro per stuk.</p> <p>Begin 2003 wordt er een sorteeraanlyse van het restafval en de PMD gepland i.k.v. Fost Plus Project.</p> <p>Het bezoekersaantal van het recyclagepark wordt opgevolgd en er zullen eventueel maatregelen om het aantal te doen inkrimpen, bedacht worden.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.17: Illegaal ontwijkgedrag

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In Morsel Info werden ter voorkoming van sluikstortgedrag verschillende artikels rond afval gepubliceerd. Er werd onder andere verwezen naar de campagne 'Morsel moet proper' die reeds jaren loopt en een begrip is bij onze bevolking.</p> <p>Verder hebben wij meer dan 20 beëdigde ambtenaren (meestal werklui van de groendienst en de stedelijke werf) die een belasting op sluikstorten mogen vaststellen (25 of 200€). Deze ambtenaren voeren regelmatig gerichte acties.</p> <p>In 2002 werden 26 overtredingen vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 boetes werden spontaan betaald, - 4 belastingen werden nog niet betaald: <ul style="list-style-type: none"> o één minderjarige heeft een alternatieve regeling gekregen, o één kan de boete nog niet betalen (budgetbeheer via OCMW), o één boete is in behandeling, o één boete is ingekohierd. - 2 boetes werden door het CBS kwijtgescholden.

PLANNING	
Geplande handelingen	In het kader van het Fost Plus project (zie actie V.19) zal de opbrengst van de PMD-zak besteed worden aan acties rond zwerfvuil, de herbruikbare boodschappentas (zie actie V.14) en de sorteeraanlyse (zie actie V.16). Hierbij dient opgemerkt te worden dat de acties enkel uitgevoerd kunnen worden na overleg en onderling akkoord met IGEAN en Fost Plus.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT, middelen IGEAN - Fost Plus
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.18: Project 'Vermindering groenafval'

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Kleine hoeveelheden tuinafval kan bij het GFT+ gesorteerd worden. Voor grotere hoeveelheden tuinafval kan gebruik gemaakt worden van composteerbare tuinafvalzakken met een inhoudsvermogen van 60 l. De tuinafvalzakken worden opgehaald van maart t.e.m. november!</p> <p>Takken en snoeihout dat niet met het tuinafval wordt opgehaald, kan naar het recyclagepark gebracht worden of kan thuis opgehaald worden met de maandelijkse grof huisvuilophaling. Grof huisvuil wordt enkel na telefonische reservatie opgehaald op de derde maandag van de maand.</p> <p>Het opgehaalde groenafval gaat naar de composteerplaats van IGEAN.</p> <p>Om het tuinafval te verminderen zal tijdens het snoeiseizoen gratis verhakseld worden. Dit zal maandelijks gebeuren op afroep. Het verhakselde hout wordt door de aanbieder teruggenomen en kan gebruikt worden in eigen tuin.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.19: Fost Plus project

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In september 2002 liep de overeenkomst met Fost Plus af. Na overleg met IVC, het kabinet leefmilieu, OVAM, Fost Plus is beslist om de prijs van de PMD-zak te verminderen van 0,75 euro naar 0,372 euro en een innoverend pilootproject op te starten.
Bijlagen	Overeenkomst Fost Plus
Commentaar	Er dient opgemerkt te worden dat de Stad Mortsel opteerde voor het behoud van de prijs van de PMD-zak, met name 0,75 euro. Dit kon echter niet overeengekomen worden.

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>De stad Mortsel treedt op 1 januari toe tot het project van selectieve inzameling en recyclage van huishoudelijk verpakkingsafval dat het voorwerp uitmaakt van de Overeenkomst 'Intensief project'. In de overeenkomst wordt vermeld dat Fost Plus bereid is af te wijken van de uniforme prijs van de PMD-zak, 0,25 euro, met het oog op het uitvoeren van een pilootproject. Het pilootproject bestaat erin dat de winst zal besteed worden aan acties die in een prioriteitenlijst worden opgenomen. Deze prioriteitenlijst is echter niet bindend. Alle acties dienen uitgevoerd te worden ná overleg en onderling akkoord met IGEAN en Fost Plus. In de prioriteitenlijst werden ondermeer acties rond zwerfvuil en afvalpreventie opgenomen. Het doel van het pilootproject is de invloed van de verhoogde prijs van de PMD-zak op het aankoop- en sorteergedrag van de burger te bepalen.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	876-124-03 aankoop PMD-zakken
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.20: De nieuwe reglementering inzake bedrijfsafval (uitvoeringsplan bedrijfsafval, terugname- en aanvaardingsplicht) opvolgen.

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Afval afkomstig van bedrijven en winkeliers wordt niet aanvaard op het recyclagepark. Zij mogen wel gebruik maken van de diverse huis-aan-huisophalingen en de wijkcontainers voor glas en textiel voor zover zij niet meer afval aanbieden dan voorzien in het politiereglement op het voorkomen en sorteren van huishoudelijk afval.</p> <p>In de zomer van 2001 werd een afvalenquête bij de middenstand uitgevoerd door de</p>

	<p>milieuraad. Omwille van organisatorische redenen is de verwerking pas gestart einde 2002. Gezien er aan het afvalophaalsysteem van de stad weinig gewijzigd is, kunnen we stellen dat de dan verzamelde gegevens nog actueel zijn. Er werd gepeild naar de hoeveelheid afval en de verwijdering ervan (via private firma of via ophaling in opdracht van het stadsbestuur).</p> <p>Met IGEAN werd de mogelijkheid bekeken om een gezamenlijk KMO-park in Edegem te organiseren.</p> <p>In opdracht van het stadsbestuur heeft het studie bureau VZW Eclips de hoeveelheid restafval afkomstig van de handelaars bepaald. De opdracht werd in 2000 gegeven. Het verslag werd ons eind december 2001 toegezonden zodat pas in 2002 de bespreking kon gebeuren.</p> <p>VZW Eclips heeft vastgesteld dat in totaal ongeveer 635 ton bedrijfsafval per jaar met de restafvalophaling in opdracht van het stadsbestuur wordt meegegeven. Wetende dat er in 2002 3.099, 7 ton restafval werd opgehaald, kan er geconcludeerd worden dat 20 % daarvan afkomstig is van handelszaken en bedrijven.</p>
Bijlagen	Enquête afval middenstand, studie VZW Eclips

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Het dossier 'KMO-containerpark in Edegem' wordt opgevolgd.</p> <p>De KMO wordt op de hoogte gebracht van het gewijzigde VLAREA nadat deze in het BS is verschenen via de middenstandsraad.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst, middenstandsraad

Bestrijdingsmiddelen

Actie V.21: Gebruiksbeperking bestrijdingsmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Wij verwijzen hiervoor naar de aanvulling van MJV 2002:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Onkruidvrij houden van verharde wegen en voetpaden in de bebouwde kom: <ul style="list-style-type: none"> – bewoners moeten zelf onkruid wieden – In onbewoonde of onbebouwde omgevingen; beperkte hoeveelheid Zapper SC door de stad 2) Beheer van plantsoenen en beplanting: <ul style="list-style-type: none"> – beperkte hoeveelheid Round Up Ultra, – manueel onderhoud, – heraanlegging van arbeidsintensieve beplanting (voorzien van bodembedekkers en werken met 3 lagen: kruid – struik - boom), – gebruik bodembedekkers en houtschors bij nieuwe aanleg en onderhoud, – gesprekken en plaatsbezoeken met VELT, 3) Begraafplaatsen <ul style="list-style-type: none"> – gebruik Casoron-GR, wordt meer en meer vervangen door Zapper SC en Round Up Ultra, – Ronstar GR wordt niet gebuikt, – voor alternatieve technieken is nog geen aannemer gevonden. 4) Doelgroepen <ul style="list-style-type: none"> – stadspersoneel * Deelname VVOG-studiedag 'decreet bestrijdingsmiddelen' van 27 maart 2002 door de milieuambtenaar, de groenambtenaar, de ploegbaas van de groendienst en de verantwoordelijke voor het parkbeheer in fort 4

	<ul style="list-style-type: none"> - bevolking * Organisatie cursus ecologische siertuin i.s.m. VELT * Artikels in Mortsels Info van mei en juli en augustus.
Bijlagen	Overzicht verbruikte hoeveelheden bestrijdingsmiddelen.
Commentaar	Er dient echter een bedenking vastgesteld te worden: De gemeenten hebben van het Vlaams Gewest een verbod op het gebruik van pesticiden gekregen. Dit verbod kunnen de gemeenten echter niet aan hun burgers opleggen.

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>De milieudienst zal de opleidingsnamiddag 'het decreet houdende vermindering van gebruik van bestrijdingsmiddelen' bijwonen. Deze opleiding wordt op 26 februari 2003 in Geel door VVOG ingericht.</p> <p>In Mortsels-info van april zullen de volgende artikels verschijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pesticiden in en rond het huis, - Ecologisch tuinieren. <p>Op 29 april 2003 wordt de voordracht 'Een tuin zonder bestrijdingsmiddelen', gegeven door VELT, georganiseerd.</p> <p>Er wordt een reductieplan voor bestrijdingsmiddelen conform het decreet van 21 december 2001 op de vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare besturen, opgesteld. Dit reductieplan zal opgemaakt worden op basis van een modelreductieplan van het Vlaamse gewest (beschikbaar vanaf 15 februari 2003) en advies van VELT.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst, Groendienst

Secundaire grondstoffen

Actie V.22: Gebruik compost door eigen diensten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Bij de wegenbouw (aanleg plantstroken en plantsoenen) werden de voorwaarden van het standaardbestek 250 (o.a.voor wat betreft nuttige toepassing van afvalstoffen en gebruik van secundaire grondstoffen) nog steeds als basis genomen.</p> <p>De eigen groendiensten gebruikten bij het onderhoud en de nieuwe aanleg van plantstroken en plantsoenen houtschors en verhakseld hout, deels aangekocht en deels afkomstig uit de eigen voorraad verhakseld materiaal (voorbeeldfunctie).</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>De groendienst beschikt bovendien over een voorraad compost voor eigen gebruik. Deze compost is afkomstig van de eigen diensten. Deze activiteit is definitief stop gezet. Van zodra de eigen voorraad verwerkt is zal er VLACO-compost worden bijgekocht.</p> <p>Voor 2003 werden er reeds 2 grote projecten gepland waar eigen compost zal gebruikt worden (in totaal ongeveer 100 m³), met name op de begraafplaats Oude God en op de pas aangekochte gronden langs de Koude Beek (zie bijlage Actie N.1).</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting betrokken dienst
Verantwoordelijke	Milieudienst, Groendienst

Actie V.23: Breekpuin

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het standaardbestek 250 wordt nog steeds als basis genomen voor de wegenbouwprojecten.</p> <p>Gebroken baksteenpuin en gemalen asfaltpuin werd door de werf bij ABAR aangekocht. ABAR zit in het COPRO-keuringsstelsel. Dit werd gebruikt o.a. voor de aanleg van een petanqueveld in de Drabstraat naast de sporthal.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Eind 2002 is Aart Luyten, hoofd Techniek en Open Ruimten aangenomen. Er is met hem de afspraak gemaakt om bij nieuwe bouwplannen COPRO gekeurd breekpuin bij voorkeur te gebruiken (zoals voorzien in het standaardbestek 250 en VLAREA)</p> <p>Er kan reeds vermeld worden dat voor de heraanleg van de Lindenlei het gecertificeerde breekpuin wordt gebruikt.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting betrokken dienst
Verantwoordelijke	Milieudienst

Milieuverantwoord productgebruik

Actie V.24: FSC-hout

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In september 2002 verscheen er een artikel over FSC-hout in Mortsel Info.</p> <p>De milieuableider en het hoofd techniek volgden begin 2002 de studienamiddag over FSC-hout en houtverduurzaming, ingericht door WWF, VIBE en het provinciebestuur</p> <p>Voor de vernieuwing van de turnzaal van het GTI (uitgevoerd in 2002), meer bepaald de vernieuwing van de verlaagplafonds, werd grenen FSC-hout gebruikt.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>In het voorjaar van 2003 zal er een artikel over FSC-hout in Mortsel Info verschijnen.</p> <p>De vloer van het podium van de Marc Liebrecht Schouwburg wordt heraangelegd met FSC-hout.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.25: Kantoorartikelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Sinds 2002 maken de administratieve diensten en de scholen gebruik van TCF kringlooppapier (50% postconsument en 50% pré consumervezels, Motif Recycled Plus) met Blauer Engellogo.</p> <p>Er wordt koffie met het Max-Havelaar label aangekocht.</p> <p>Verder zijn in de bestekken voor de aankoop van computers e.d. bepalingen rond het energiegebruik verwerkt.</p>

PLANNING	
----------	--

Geplande handelingen	Een intern milieuzorgsysteem zal opgestart worden. Samen met de verantwoordelijken voor de aankoop van kantoor materiaal wordt er overlegd welke milieuvriendelijke producten in de toekomst aangekocht zullen worden. Er wordt bovendien nagegaan welke schoonmaakmiddelen het schoonmaakbedrijf effectief gebruikt.
----------------------	---

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie V.26: Verven en vernissen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2002 is productinformatie vanuit het Vlaamse gewest verschenen. Er werd beslist om in 2003 hieraan meer aandacht te besteden. In november 2002 verscheen in Mortsel Info het artikel 'milieuvriendelijk consumeren: verf'.

PLANNING	
Geplande handelingen	Op basis van het 'Zakboekje milieu- en afvalpreventie voor de schilder – decorateur', uitgegeven door Nacebo, wordt in samenspraak met de betrokken diensten naar uitvoerbare mogelijkheden rond dit thema gezocht. Er zal een artikel over verven en vernissen in Mortsel Info en de milieubewuste aankoopgids (zie actie V.5) gepubliceerd worden.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

WATER

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk milieuverstoring in de hydrologische cyclus : pagina 24 t.e.m. 27
 Hoofdstuk duurzaam omgaan met water : pagina 68-69

Actie W.1: Duurzaam lokaal waterplan

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Op 14 juni 2002 is het lokaal bekkencomité voor de Koude Beek opgericht door de gemeentebesturen van Boechout, Hove, Borsbeek en Mortsel. Alle betrokken partijen (provinciale dienst waterbeleid, Aquafin, VMM, externe deskundigen, Natuurpunt, milieuraden, boordegenaars,...) zijn bij dit initiatief betrokken. Overeenkomstig de code van goede praktijk voor de opmaak van duurzame lokale waterplannen is het bekken van de Koude Beek te klein om als zelfstandige entiteit verder te werken. Op 28 oktober 2002 heeft de provinciale dienst waterbeleid de startvergadering voor het deelbekken Boven-Groot Schijn georganiseerd. De Koude Beek en de Fortloop maken deel uit van dit deelbekken. Ons bestuur heeft schepen Paul Van Dyck aangesteld als lid van de stuurgroep, Erik Mertens als lid van de projectgroep en Paul De Haes als lid van de klankbordgroep (namens de milieuvadvisraad). Op 27 januari 2003 is in overleg tussen de provinciale dienst waterbeleid en de technische dienst gestart met de basisinventarisatie.
Beoordeling	De opmaak van de DU-LO waterplannen bevindt om tal van redenen (problemen afbakening deelbekkens, verschijningsdatum code van goede praktijk, onduidelijkheid geplande wetgeving integraal waterbeleid, ...) pas in de beginfase.
Bijlagen	Beslissing projectorganisatie deelbekken Boven-Groot Schijn

	Verslag overleg 27/1/03 tussen de provinciale dienst waterbeleid en de technische dienst Mortsel
--	--

PLANNING	
Geplande handelingen	In samenwerking met de provinciale dienst waterbeleid en de betrokken gemeentebesturen zal verder gewerkt worden aan de opmaak van de DU-LO waterplannen (ook voor het deelbekken Benedenvliet). De provinciale dienst waterbeleid organiseert de planning voor de opmaak van de DU-LO waterplannen.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	In de eerste fase staat het provinciebestuur in voor de financiering
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie W.2: Herziening TRP

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p><u>Herziening TRP Koude Beek</u> De databank bestaande toestand is bijna af. De uitvoering van deze opdracht heeft vertraging opgelopen omdat er meer knopen moesten worden opgemeten dan voorzien.</p> <p><u>Herziening TRP Struisbeek</u> De afwerking van dit dossier is geblokkeerd tot er een definitieve beslissing is aangaande de aanleg van een buffer- en infiltratiebekken (inhoud 5.000m³) op de terreinen van de oude begraafplaats Oude God aan de Edegemsestraat. Het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad hebben zich hier tot nu toe niet over uitgesproken.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	De herziening van het TRP Koude Beek zal volgens de planning van de studiebureaus en Aquafin nv eind december 2003 voltooid zijn. Een beslissing over de aanleg van een buffer- en infiltratiebekken op de terreinen van de oude begraafplaats Oude God aan de Edegemsestraat zal worden ingepast in de opmaak van het ruimtelijk structuurplan Mortsel (voltooiing opmaak gepland in 2003-2004)

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	877/733-51 in 2001 is hiervoor een bedrag van 164.973€ vastgelegd
Verantwoordelijke	Hoofd technische dienst, stedenbouwkundige, milieudienst

Actie W.3: Subsidiereglementen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De stad Mortsel is in zijn geheel gelegen in zuiveringszone A. Er zijn geen vismigratieknelpunten, geen baangrachten en geen erosieproblemen. Bijgevolg zijn er geen (subsidie)reglementen of actieplannen rond deze thema's.</p> <p>De stad Mortsel beschikt over een subsidiereglement op de aanleg van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en grassdaken. Het reglement is in het kader van het MJP 2002 overgemaakt. Dit subsidiereglement verscheen in Mortsel Info van maart (<u>zie bijlage</u>).</p> <p>In 2002 werden 4 subsidieaanvragen voor bestaande woningen en 2 subsidieaanvragen voor nieuwe woningen ingediend. De besluiten van het college van burgemeester en schepenen en de subsidieformulieren zijn als <u>bijlage</u> bij dit MJP gevoegd. Voor de aanleg van een vegetatiedak werd tot op heden nog geen subsidie aangevraagd.</p> <p>Op de technische dienst is een demonstratie-installatie rond hergebruik en infiltratie van regenwater aangelegd. Alle geïnteresseerden kunnen op afspraak een geleid bezoek afleggen. Hiervoor werd reclame gemaakt in het stedelijk informatieblad Mortsel Info van maart.</p>

	<p>De kandidaat-bouwers en andere geïnteresseerden krijgen een informatiebrochure en, indien gewenst, de VMM waterwijzer voor architecten.</p> <p>Bij het GTI (technisch secundair onderwijs afdeling sanitair) is in 2002 een opstelling rond hergebruik van regenwater geleverd. De plaatsing is voorzien in 2003.</p> <p>Deelname informatie-avond duurzaam watergebruik op 7/11/02 ism gemeente Edegem, provincie Antwerpen en WWF (gepubliceerd in Mortsels Info van november) Informatie-avond duurzaam bouwen op 30/5/02 ism milieudienst en WTCB (gepubliceerd in Mortsels Info van mei)</p>
Beoordeling	De aanleg van een hemelwaterput of infiltratievoorziening bij een bestaande woning kost gemiddeld 2.500€ à 3.000€ en is technisch niet altijd even eenvoudig of mogelijk. Op basis van de bezoeken aan onze demonstratie-installatie, blijkt dat er nog steeds nood is aan degelijke informatieverlening rond dit onderwerp. Hierdoor worden er tot op heden slechts zeer weinig installaties geplaatst bij bestaande woningen.
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> - 4 besluiten van het college van burgemeester en schepenen en de subsidieformulieren voor de aanleg van hemelwaterputten en/of infiltratievoorzieningen, - artikel 'Subsidies voor plaatsing regenwaterinstallatie' in Mortsels Info van maart, - mededeling informatieavond over duurzaam bouwen in Mortsels Info van mei, - mededeling informatieavond over duurzaam watergebruik in Mortsels Info van november.

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Aan de gemeenteraad zal worden voorgesteld om het subsidiereglement op de aanleg van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en grasdaken te wijzigen en de aanleg van een vegetatiedak te subsidiëren met een bedrag van 25€/m² zoals voorzien in de cluster natuurlijke entiteiten van de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling'. Doel is de plaatsing van een vegetatiedak aantrekkelijker te maken.</p> <p>In het kader van de milieuwEEK (zie actie)zal een informatie-avond rond o.m. infiltratie en hergebruik van regenwater worden voorzien alsook een bezoek aan woningen in Mortsels waar dergelijke systemen reeds toegepast zijn. Verdere informatieverstrekking via Mortsels Info, informatiebrochures en de geactualiseerde website van de stad Mortsels.</p> <p>In de begroting 2003 is een bedrag van 7.500€ voorzien voor de aankoop van regenwatertonnen. Het stadsbestuur zal deze tonnen aan de geïnteresseerde inwoners verkopen. Het gaat hier over regenwatertonnen met een inhoud van 400 liter, voorzien van een voorfilter, een kraan en een deksel. De milieudienst zal een bestek voor de aankoop, een gemeenteraadsbesluit voor de verkoop en een sensibilisatiecampagne voor dit project uitwerken.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu 877/124-03 aankoop regenwatertonnen 8795-332-02 reglement duurzaam bouwen
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie W.4: Duurzaam watergebruik bij de stedelijke gebouwen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In mei 2002 werd het nieuwe gebouw van de technische dienst (MG74 op fort 4) in gebruik genomen. Hier zijn waterzuinige toiletten (3/6liter) met spoeling met regenwater geplaatst alsook een watervrij urinoir. Het overtollige regenwater wordt afgevoerd naar de vijver van fort 4. Een wateraudit is als bijlage bij dit MJP gevoegd. Er werden in 2002 geen andere nieuwbouw- of verbouwingswerken m.b.t sanitair uitgevoerd.</p>

Bijlage	Wateraudit gebouw technische dienst (MG 74 op fort 4)
---------	---

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Voor 2003 worden verbouwingswerken aan de sanitaire voorzieningen voorzien bij</p> <ul style="list-style-type: none"> q GTI (school) q Reduit fort 4 q Stadhuis (deel) <p>Afhankelijk van de situatie wordt hier gekozen voor waterzuinige toiletten (3/6 liter waar mogelijk met regenwaterspoeling), watervrije urinoirs, waterzuinige kranen met drukknop. Op de plaats van bakkerij Rubens wordt een nieuwbouw met kantoren en appartementen voorzien. In het programma van eisen zijn maatregelen rond hergebruik en infiltratie van regenwater en waterzuinige toestellen voorzien.</p> <p>Voor deze projecten zal een wateraudit worden opgemaakt.</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting voor de uitvoering van deze werken en 879/723-60
Verantwoordelijke	Hoofd techniek gebouwen, milieudienst

Actie W.5: Vergunningenbeleid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In de verkaveling van Finspico nabij Hoeve Liekens (goedgekeurd in 2002, uitvoering gestart in januari 2003) is afkoppeling en infiltratie van regenwater voorzien.</p> <p>Bij de milieuvergunningen voor Carrefour, Agfa-Gevaert en de luchthaven is afkoppeling en/of buffering van regenwater voorzien</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Ook in 2003 zal bij bouw-, milieu- en verkavelingsvergunningen waar mogelijk afkoppeling, buffering, infiltratie en/of hergebruik van regenwater worden opgelegd. Het gaat hier onder meer over de geplande verkaveling van de terreinen van de NV Building langs de Oude Baan en het tweede deel van de verkaveling nabij Hoeve Liekens</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Stedenbouwkundige, milieuambtenaar

MOBILITEIT

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Actie LU.1.a1 t.e.m. actie LU.1.a5 : pagina 31
 Actie LU.1.i1 t.e.m. actie LU.1.i4 : pagina 31-32

Actie M.1: Toetsing mobiliteitsbeleid/milieubeleid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft sinds 20 februari 2003 een voorlopig conform verklaard mobiliteitsplan. De rapportage 2002 gebeurt daarom conform pakket 1 van de handleiding cluster mobiliteit:</p> <p><u>Intergratie</u> Een afgevaardigde van de milieuraad maakt deel uit van de gemeentelijke adviesgroep mobiliteit. De bevoegdheden milieu en mobiliteit vallen beide onder dezelfde schepen (Paul Van Dyck) De milieuambtenaar en de mobiliteitsambtenaar maken beide deel uit van de technische dienst en staan op die manier in contact met elkaar.</p> <p><u>Milieubeleid/mobiliteitsbeleid</u></p>

	<p>Het mobiliteitsplan is gericht op duurzame mobiliteit en een leefbare stedelijke omgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> q Realisatie van het voorstedelijk knooppunt openbaar vervoer (trein/tram/bus) thv het station Oude God, gekoppeld aan een verdere uitbouw en optimalisering van het openbaar vervoer in Mortsel en omgeving. q Uitbouw fietsvoorzieningen q Leefbaarheid langs de gewestwegen verhogen door herinrichtingsprojecten met vrijliggende fietspaden en verbrede aangepaste voetpaden. q Vrijwaring en versterking van de resterende open en groene ruimten (o.a. vallei Koude Beek, groene vinger Gasthuishoeven/fort 3/luchthaven, fort 4 en omgeving, terreinen Oude God) <p>De stad Mortsel heeft in het kader van de projectoproep 'groene verbindingen ten behoeve van de verstedelijkte omgeving' van de afdeling Bos en Groen van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap, in augustus 2002 een project ingediend voor de aanleg van een groene wandel- en fietsberm op de oude spoorwegberm langs de R11. Het projectgebied omvat de oude spoorwegberm van de Jozef Hermanslei tot en met het natuur- en recreatiegebied achter de begraafplaats Cantincrode. Bij ministerieel besluit van de Vlaamse minister voor leefmilieu en landbouw van 17 december 2002 is ons een subsidie van 125.000€ toegezegd voor de uitvoering van dit project.</p> <p>In samenwerking met het Provinciaal instituut voor hygiëne worden momenteel, gedurende een periode van 1 jaar (tot juli 2003), metingen uitgevoerd naar de luchtkwaliteit (stikstofoxiden, zwaveldioxide en vluchtige organische stoffen) in het centrum van Mortsel (gebouw De Populieren in de G.Gezellelaan). Deze parameters geven een beeld van de invloed van verbrandingsgassen van verkeer en verwarming op de luchtkwaliteit en zullen worden vergeleken met de resultaten van gelijkaardige metingen in 1996 en in andere gemeenten in de provincie.</p>
--	--

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>De milieudienst zal als waarnemer op de vergadering van de gemeentelijke begeleidingscommissie mobiliteit worden uitgenodigd.</p> <p>Uitwerken project groene wandel- en fietsberm.</p> <p>Opvolgen en evaluatie metingen luchtkwaliteit door het PIH</p> <p>Onderzoek naar de mogelijkheden om een modellering 'luchtkwaliteit afkomstig van het verkeer' toe te passen i.s.m. VITO (Mimosa- en Auroramodel)</p> <p>Verdere uitbouw van de non-stop provinciale fietsroute lang de spoorlijn Antwerpen-Brussel (aanleg fietspad Christus Koninglaan, verbeteren oversteek Deurnestraat t.h.v. A.Stockmanslei)</p> <p>Verkeersveilige aanleg schoolomgevingen</p> <p>Verdere invoering van de zone-30 gebieden</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting wegeaanleg en 879/721-60 (uitvoering GNOP) en 879/124-02 (werking milieudienst)
Verantwoordelijke	Mobiliteitsambtenaar en milieudienst

Actie M.2: Sensibilisatie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In het kader van de aanvulling op het MJP 2002 van 28 oktober 2002 hebben wij reeds gerapporteerd over de uitvoering van de ROB-actie, de car-free day en de fietspooling

PLANNING	
----------	--

Geplande handelingen	<p>Voortzetting van de ROB-actie en de fietspooling</p> <p>Organisatie van de Car Free day op 20 en 21 september 2003</p> <p>Provinciale Fietsdag op 16 mei 2003, vertrek en aankomst op Fort 4 te Mortsel. Alle middelbare scholen in een straal van 15 km rond Mortsel worden uitgenodigd om vanuit de school naar Fort 4 te fietsen. Van daaruit wordt een gezamenlijke begeleide fietstocht naar het provinciehuis te Antwerpen en terug georganiseerd met achteraf tal van activiteiten op en rond Fort 4.</p> <p>Uitwerking van een recreatieve fietstocht door Mortsel i.s.m. de milieuraad. Op de milieukeek (zie actie BD.1) zal deze tocht aan het grote publiek worden voorgesteld.</p> <p>De preventiedienst werkt in samenwerking met de scholen een project uit rond verkeerseducatie (uitleendienst materiaal, organisatie verkeerspark in wijk, begeleide fietstocht) en fietsbehendigheid (hiervoor werden in 2002 tien kinderfietsen en drie volwassenfietsen aangekocht + bijhorende fietshelmen, reflecterende vesten en verkeersborden)</p>
----------------------	--

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Mobiliteitsambtenaar, preventiedienst, informatiedienst, milieudienst

Actie M.3: Eigen diensten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2002 ontvingen 81 (68 per fiets, 13 te voet) van de 183 gerechtigde personeelsleden de fiets- en stappremie van het stadsbestuur. 14 personeelsleden maakten gebruik van het openbaar vervoer.</p> <p>Er werd een fietsontbijt voor de fietsende personeelsleden en de fietsersdouche op het stadhuis in gebruik genomen.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	In 2003 zullen enkele nieuwe dienstfietsen voor de administratie worden aangekocht alsook 1 minibus 8+1 personen op LPG (vervanging) en 2 lichte bestelwagens voor de werf (vervanging). De bestaande inventaris van het stedelijk wagenpark zal worden aangevuld om een milieutoetsing mogelijk te maken. De fiets- en stappremie blijft behouden.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting betrokken diensten
Verantwoordelijke	Technische dienst en milieudienst

BODEM EN GRONDWATER

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk milieuverstoring in de bodem en het grondwater : pagina 45-46

Actie B.1: Eigen diensten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het kader van het opstellen van de milieubarometer is een overzicht gemaakt van het aantal verontreinigde percelen (register der verontreinigde gronden) alsook de ernst en aard van de verontreiniging. De voorlopige versie van de milieubarometer is bij dit MJP gevoegd.</p> <p>In 2002 is een database (MS Access) opgemaakt van alle milieu- en</p>

	<p>exploitatievergunningen van 1944 tot nu. Op basis van deze lijst kunnen alle potentieel verontreinigde gronden worden geïdentificeerd. De vergunningen zijn allemaal ingegeven maar de mogelijkheden voor de raadpleging van de database moeten verbeterd worden.</p> <p>In het kader van het opstellen van de milieubarometer is een overzicht gemaakt van de grondwaterpeilen in de 10 peilputten van het gemeentelijk peilputtennetwerk grondwater. De voorlopige versie van de milieubarometer is bij dit MJP gevoegd.</p>
--	---

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Mogelijkheden voor de raadpleging van de database milieu- en exploitatievergunningen verbeteren</p> <p>Peilputtennetwerk grondwater verder opvolgen.</p> <p>Opstellen en uitvoeren van bestekken voor de verwijdering van buitengebruik gestelde stookolietanks (fort 4)</p> <p>Beschrijvend bodemonderzoek parking Krijgsbaan voorzien in het kader van de aanleg</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting betrokken diensten
Verantwoordelijke	Milieuambtenaar en technische dienst, diensten fort 4

Actie B.2: Stookolietanks

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Een ontwerp van subsidiereglement m.b.t. het verwijderen van buitengebruik gestelde stookolietanks (voor 1995) is aan het college van burgemeester en schepenen voorgelegd.</p> <p>In Mortsel Info zijn verschillende artikels rond de controle van de stookolietanks verschenen. Wij krijgen zeer regelmatig vragen aan het loket en de telefoon over dit onderwerp</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Het subsidiereglement m.b.t. het verwijderen van buitengebruik gestelde stookolietanks voorleggen aan de gemeenteraad.</p> <p>Verdere sensibilisatie (Mortsel Info) en controle (steekproeven) rond dit thema</p>

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	8795-332-02 reglement duurzaam bouwen
Verantwoordelijke	Milieudienst

HINDER

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk geluidshinder : pagina 37-38
 Hoofdstuk lichtverontreiniging : pagina 39-40

Actie H.1: Klachtenregistratie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het inschrijvingsformulier voor MKROS is ingediend.</p> <p>Overzicht klachten afkomstig van niet-ingedeelde inrichtingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - geluid: 6 klachten (2 fuiven, 2 cafés, 1 sportclub, 1 verkeer) - geur: 2 klachten (restaurant en beenhouwerij) - (tijdelijke) opslag van inert afval op privaat eigendom: 5 klachten

	Voor wat betreft de ingedeelde inrichtingen verwijzen wij naar het overzicht van de toezichtstaken als bijlage bij dit MJP In Mortsel Info verscheen er meer informatie over het meldpunt voor klachten m.b.t. het luchtverkeer en voor algemene klachten.
Beoordeling	Deze klachten zijn soms afkomstig van eenmalige activiteiten of activiteiten die door de wetgever niet zijn verboden of gereguleerd. Meestal kan het stadsbestuur enkel bemiddelend optreden tussen klager en veroorzaker.
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> - mededeling meldpunt luchtverkeer in Mortsel Info van januari, - mededeling meldpunt algemene klachten in Mortsel Info van mei.

PLANNING	
Geplande handelingen	Verdere opvolging van het MKROS. Het meldpunt voor milieuklachten wordt in Mortsel Info vermeld. Klachten kunnen telefonisch, per brief of via e-mail worden overgemaakt. De burger kan ook gebruik maken van de meldingskaarten die worden verspreid via het gemeentelijk informatieblad. Er zijn interne dienstafspraken dat de milieuklachten, die eventueel bij andere diensten terecht komen, aan de milieudienst worden doorgegeven.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Milieuambtenaar

Actie H.2: Geluid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In het kader van de aanvulling op het MJP 2002 van 28 oktober 2002 werd reeds gerapporteerd over deze actie. Afgevaardigden van het bestuur en de milieuraad zetelen in de overlegcommissie luchthaven.

PLANNING	
Geplande handelingen	In samenwerking met IGEAN en de werkgroep ruimtelijke ordening en leefmilieu van het parket Antwerpen verder werken aan de uitvoering van de wetgeving rond de administratieve sancties. Klachten worden door de eigen diensten, al dan niet in samenwerking met de erkende geluidsdeskundige van het PIH, opgevolgd.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie H.3: Licht en geur

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In Mortsel Info zijn artikels rond het verbod op het verbranden van afval verschenen. Bij plaatsing van nieuwe of vernieuwde verlichting worden energiezuinige lampen en armaturen met minimale lichtverspreiding (naar boven toe) geplaatst.

PLANNING	
Geplande handelingen	In samenwerking met IGEAN en de werkgroep ruimtelijke ordening en leefmilieu van het parket Antwerpen verder werken aan de uitvoering van de wetgeving rond de administratieve sancties. Overleg met de adviesraad middenstand over feest- en reclameverlichting om tot minder energieverbruik en lichthinder te komen. Sensibilisatie rond overbodige verlichting naar particulieren toe (tuin- en gevelverlichting)

ORGANISATIE 2003	
------------------	--

Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Milieudienst

NATUURLIJKE ENTITEITEN

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk verlies van biodiversiteit : pagina 50 t.e.m. 53

Actie N.1: Uitvoeren van het GNOP-actieprogramma

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Fort 4: In augustus 2002 heeft het stadsbestuur aan de natuurcel van het provinciaal instituut voor hygiëne (PIH) opdracht gegeven om een inventaris op te maken van de natuurwaarde van de verschillende delen van fort 4 om tot natuurwaarderingsskaart te komen voor Fort 4.. Het PIH heeft deze opdracht tot op heden niet voltooid. Het stadsbestuur heeft aan Natuurpunt de opdracht gegeven om een inventaris te maken van de aanwezige fauna en flora. Deze opdracht is voltooid. Deze waarderingsskaart en de inventaris zullen dienen als basis voor het opstellen van het parkbeheerplan op basis van de principes van het harmonisch parkbeheer. De groenambtenaar volgt momenteel de opleiding tot erkend lesgever 'Harmonisch park- en groenbeheer' ingericht door AMINAL afdeling bos en groen. De erosiegevoelige en onveilige plaatsen en gedeelten met een hoge natuurwaarde zijn nu volledig afgesloten. Er is gestart met de verwijdering van de exoten (paplaurier e.d.) zoals voorzien in het GNOP. De vleermuisinventarisatie is i.s.m. het PIH en Natuurpunt verder gezet. Het optimaliseren van de mogelijkheden voor winterverblijfplaats zal in het kader van de opmaak van het parkbeheersplan worden uitgewerkt.</p> <p><u>Vallei Koude Beek:</u> In maart 2002 is de bufferstrook langs de Fortloop aangeplant. De beplanting (streekeigen bosgoed) is goed aangeslagen. Het actiecomité Bessemstraat heeft in december 2002 in samenspraak met het stadsbestuur beheerswerken uitgevoerd aan de houtkant langs de Bessemstraat. Deze werken worden betoelaagd in het kader van ons subsidiereglement kleine landschapselementen. Onze diensten hebben een inrichtingsplan opgesteld voor de gronden langs de Koude Beek (<u>als bijlage</u>) i.s.m. met Natuurpunt en de natuurwachter van AMINAL afdeling Natuur. Het nodige plantgoed is besteld.</p> <p><u>Klein Zwitserland</u> Natuurpunt heeft in het voorjaar 2002 beheerswerken uitgevoerd. Deze werken worden betoelaagd in het kader van ons subsidiereglement kleine landschapselementen.</p> <p><u>Spoorwegbermen</u> De stad Mortsel heeft in het kader van de projectoproep 'groene verbindingen ten behoeve van de verstedelijkte omgeving' van de afdeling Bos en Groen van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap, in augustus 2002 een project ingediend voor de aanleg van een groene wandel- en fietsberm op de oude spoorwegberm langs de R11. Het projectgebied omvat de oude spoorwegberm van de Jozef Hermanslei tot en met het natuur- en recreatiegebied achter de begraafplaats Cantincrode. Bij ministerieel besluit van de Vlaamse minister voor leefmilieu en landbouw van 17 december 2002 is ons een subsidie van 125.000€ toegezegd voor de uitvoering van dit project.</p>
Bijlage	Subsidie-aanvraag voor inrichting gronden langs Koude Beek

PLANNING

Geplande handelingen	<p><u>Fort 4</u> Opmaak van het parkbeheersplan verder zetten Verwijderen van exoten verder zetten Planning en uitvoering van de werken aan de oeverstructuur van de fortvijver Beheerswerken bosgebied tussen zwembad en sporthal</p> <p><u>Vallei Koude Beek</u> Uitvoeren van het inrichtingsplan voor de gronden langs de Koude Beek. Overleg met de provinciale dienst waterbeleid voor de uitvoering van een ecologisch herinrichtingsplan voor de oeverstrook langs de Koude Beek Opvolgen van het project voor de inrichting van een stadsrandbos op de gronden Gasthuishoeve/fort 3</p> <p><u>Klein Zwitserland</u> Natuurpunt zal een geactualiseerd beheersplan opstellen voor het reservaat</p> <p><u>Spoorwegberm</u> In samenspraak met de afdeling wegen en verkeer van de Vlaamse gemeenschap en het provinciebestuur zal met de uitvoering van het project groene wandel- en fietsberm begonnen worden</p>
----------------------	---

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879/721-60 uitvoeren GNOP
Verantwoordelijke	Milieuambtenaar, groenambtenaar, technische dienst, diensten fort 4

Actie N.2: Sensibilisatie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Mortsel neemt sinds 1996 deel aan de actie 'Behaag ... natuurlijk' van Natuurpunt. Tussen 1996 en 2001 werden in Mortsel 1.024 pakketten streekeigen haagplanten en 176 klimplanten verkocht. In 2002 kwamen daar nog 112 pakketten en 61 klimplanten bij. Natuurpunt en het actiecomité Bessemstraat doen regelmatig natuurwandelingen en beheerswerken bij Klein Zwitserland, fort 4 en de Bessemstraat. Hiervoor wordt ook via de gemeentelijke informatiekanalen reclame gemaakt.
Commentaar	Voor meer informatie over de actie behaag ... natuurlijk verwijzen wij naar Natuurpunt en www.milieuraadmortsel.be

PLANNING	
Geplande handelingen	Mortsel zal terug deelnemen aan de actie 'Behaag ... natuurlijk' Natuurpunt zal mee deelnemen aan de milieukeek (organisatie geleide natuurwandelingen zie actie ...) en organiseert op vraag van scholen geleide rondwandelingen in Klein Zwitserland (coördinatie via milieudienst).

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

INTERNE MILIEUZORG

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk krijtlijnen voor een duurzaam gemeentelijk beleid : pagina 55 t.e.m. 57

Actie IM.1: Intern milieuzorgsysteem

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Wij verwijzen hierbij naar de rapportering bij volgende acties <u>Vaste stoffen:</u>

	<ul style="list-style-type: none"> – In het kader van het MJP 2002 werd een stand van zaken gegeven onder actie V.9 8 kippen voor de verwerking van keukenafval bij de technische dienst sinds mei 2002 – Het stadsbestuur is begin 2002 overgeschakeld op TCF kringlooppapier, 50% postconsumer en 50% pré consumervezels, merk MOTIF recycled plus (Actie V.25), – Sinds voorjaar 2002: gebruik van koffiemelk in herbruikbare flessen en suiker in strooipot naast de individueel verpakte klontjes suiker en individuele porties melk (Actie V.10), – Project herbruikbare bekertjes (Actie V.11), – Sinds einde 2002: selectieve inzameling van printer- en tonercartridges met het oog op hergebruik i.s.m. een gespecialiseerde firma (Actie V.10), – Toenemend gebruik van e-mail voor het versturen van verslagen, uitnodigingen en berichten (Actie V.10), – Compostgebruik, FSC hout (renovatie binnenafwerking turnzaal GTI 2002, renovatie binnenafwerking minisporthal 2001, vernieuwen podiumvloer MLS 2003) COPRO steenpuin (Actie V.22 – V.24 – V.23), – Reductieplan bestrijdingsmiddelen (Actie V.21). <p><u>Water:</u> Actie W.4</p> <p><u>Mobiliteit:</u> Actie M.3</p> <p><u>Natuurlijke entiteiten:</u> Actie N.1</p> <p><u>Energie:</u> Actie E.1</p>
--	--

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Opstellen van een beleidsverklaring en actieplan interne milieuzorg door het college van burgemeester en schepenen. Deze beleidsverklaring en actieplan wordt voorbereid door een werkgroep met vertegenwoordigers van alle betrokken diensten. Een jaarlijkse actualisatie is aangewezen. De beleidsverklaring en het actieplan wordt aan alle personeelsleden bekend gemaakt.</p> <p>Thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> – afvalpreventie en –beheer, – duurzaam aankoopbeleid administratieve diensten (thema kantoormaterialen, catering en informatica), – duurzaam aankoopbeleid technische diensten (thema bestrijdingsmiddelen, FSC-hout, compost en secundaire grondstoffen, – rationeel energie- en watergebruik.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Milieudienst

Actie IM.2: Voorbeeldfunctie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Het bestuur heeft demonstratie-installaties rond regenwater en infiltratie op de technische dienst en in het stedelijk technisch onderwijs (actie W.3) en een demonstratie-installatie zonneboiler op het stadhuis (actie E.3). Daarnaast is er de compostmeesterwerking (actie V.3) en de uitleendienst voor herbruikbare bekertjes (actie V.8)

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Artikel rond de beleidsverklaring interne milieuzorg en de realisaties van het stadsbestuur in Mortsel Info.</p> <p>Uitwerken van het project rond de kringlooptuin (actie V.3)</p>

ORGANISATIE 2003	
------------------	--

Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst, dienst fort 4

ENERGIE

Uitvoering gemeentelijk milieubeleidsplan 2000-2004

Hoofdstuk rationeel energiegebruik : pagina 77-78

Actie E.1: Energiezorgsysteem

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op de technische dienst staan Jo Dreezen (hoofd techniek gebouwen), Philippe Jans (technisch medewerker) en Erik Mertens (milieuambtenaar) in voor het opstellen en uitvoeren van het energiezorgsysteem.</p> <p>In 2002 hebben we het eerste energiejaarrapport 2001 opgesteld (<u>als bijlage</u>)</p> <p>Uitgevoerde audits in 2002:</p> <ul style="list-style-type: none"> q Zwembad buitenschil q Stadhuis verwarming <p>De milieuambtenaar heeft deelgenomen aan de studiedag rond energiezorg voor lokale overheden op 23/10/02 te Brussel (organisatie Kluwer/ANRE)</p> <p>Overzicht werken:</p> <ul style="list-style-type: none"> – GTI (school): uitvoering 2de fase in de vervanging van de oude verwarmingsinstallatie op stookolie door een nieuwe verwarmingsinstallatie op aardgas – Stedelijke jeugdlokalen Oude God, Van Dyckstraat en Victoria: vervangen van de oude gaskachels door nieuwe gaskachels met HR+ label + isolatiewerken in het jeugdlokaal Van Dyckstraat. – In het gebouw waar de technische dienst gevestigd is, werd de bestaande verwarmingsinstallatie voorzien van een weers- en tijdsafhankelijke regeling en thermostatische kranen.
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> – Energiejaarrapport 2001 – Overzicht van enkele grafieken uit de energieboekhouding (volledig overzicht is verkrijgbaar op aanvraag)

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Opmaak energiejaarrapport 2002</p> <p>Opvolgen opstellen bestek aankoop energie</p> <p>Sensibilisering van de gebouwgebruikers o.a. via overleg en personeelskrant</p> <p>Opmaak energie-audits:</p> <ul style="list-style-type: none"> q ABK (academie beeldende kunst) verwarming q AMWD (academie muziek, woord en dans) verwarming en verlichting q GTI (technische school) verlichting <p>Uitvoeren relighting stadhuis raad- en trouwzaal</p> <p>Aanpassen regeling verwarming stadhuis op basis van bestaande audits</p> <p>Aanpassen verwarming L.Gevaertschool en politie (interventiegebouw) op basis van bestaande audits</p> <p>Planning energievoorziening fort 4 uitwerken</p>

	<p>Afsluiten van een onderhoudscontract voor alle verwarmingsinstallaties op aardgas met een jaarverbruik van meer dan 500 GJ. Periodiek onderhoud, interventies bij pannes en jaarlijkse rapportering voorzien + optimaliseren en nazicht regeling.</p> <p>Bouwproject Antwerpsestraat (vroegere bakkerij Rubbens): in dit herbouwproject zal de nodige aandacht besteed worden aan voldoende isolatie/ventilatie, toepassing passieve zonne-energie, hoogrendement verwarmingsinstallatie en plaatsing zonneboiler.</p>
--	---

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	Algemene begroting van de betreffende gebouwen + 879-723-60 uitvoeren duurzame ontwikkeling
Verantwoordelijke	Technische dienst

Actie E.2: Hernieuwbare energie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Bij het uitwerken van het project voor de plaatsing van 120m² zonnepanelen voor het zwembad is gebleken dat de doorgedreven isolatie van de gebouwschil van het zwembad (voor een groot deel daterend uit de jaren '60 en '70) veel meer energiebesparing zal opleveren. Er is daarom beslist om de beschikbare middelen prioritair aan isolatie van de gebouwschil te besteden. Hiervoor werd in 2002 een energie-audit door Cenergie opgesteld.</p> <p>De fietsersdouche (met zonneboiler) in het stadhuis is in gebruik gesteld. De eerste geïnteresseerden hebben een geleid bezoek aan deze installatie gebracht.</p> <p>De didactische installatie met zonneboiler op het GTI (technische school) is in gebruik genomen.</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	Voor het bouwproject Antwerpsestraat (vroegere bakkerij Rubbens) wordt de plaatsing van een zonneboiler voorzien.

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	In de begroting 2003 is 1.000.000€ voorzien voor de uitvoering van dit bouwproject
Verantwoordelijke	Technische dienst

Actie E.3: Sensibilisering

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Informatie-avond duurzaam bouwen op 30/5/02 ism milieuvadvisraad en WTCB</p> <p>Op 26 maart 2002 heeft de gemeenteraad het subsidiereglement voor de plaatsing van een hoogrendementverwarmingketel en -branders, de plaatsing van hoogrendementsglas, dakisolatie en een zonneboiler goedgekeurd. Dit reglement werd reeds met het MJP 2002 bezorgd.</p> <p>In 2002 werden 25 subsidiedossiers (van oktober tot december) behandeld.</p> <p>De fietsersdouche (met zonneboiler) in het stadhuis is in gebruik gesteld. De eerste geïnteresseerden hebben een geleid bezoek aan deze installatie gebracht.</p> <p>De didactische installatie met zonneboiler op het GTI (technische school) is in gebruik genomen.</p> <p>In Morsel Info werden verschillende artikels rond REG opgenomen</p>

PLANNING	
Geplande handelingen	Informatiestand REG in stadhuis (januari) en bibliotheek (februari)

	<p>In het kader van de milieukeek (zie actie BD.1) zal een informatie-avond rond REG en hernieuwbare energie worden voorzien alsook een bezoek aan woningen in Mortsel waar dit in de praktijk is toegepast.</p> <p>Organisatie van geleide bezoeken aan de zonneboiler in het stadhuis. Verdere informatieverstrekking via Mortsel Info en informatiebrochures en geactualiseerde website stad Mortsel.</p>
--	--

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu
Verantwoordelijke	Milieudienst

BURGERS EN DOELGROEPEN

Bij de definitieve evaluatie werd het hoofdstuk 'Burgers en doelgroepen' afgekeurd. Wij zijn bijgevolg volledig opnieuw begonnen bij de opmaak van dit onderdeel. Dit wil zeggen dat voor de planning voor 2003 wordt opgesomd wat er vóór 2003 reeds georganiseerd was én in 2003 wordt verder gezet en wat er in 2003 wordt gepland. Bij de volgende milieujaarprogramma's zal er duidelijk weergegeven worden welke nieuwe stappen werden gezet. Zo zal de evolutie vanaf 2003 kunnen bekeken worden.

Wat betreft de rapportage over 2002 wordt er verwezen naar de aanvulling van het milieujaarprogramma 2002 (dd. 28/10/2002)

Actie BD.1: Communicatiekanalen

PLANNING	
Geplande handelingen	<p>Doelstelling: de bevolking en de diverse doelgroepen op de hoogte brengen van de verschillende milieuaspecten en aanzetten tot een meer duurzame levenswijze. Dit gebeurt via externe en interne communicatie</p>
	<h3>Externe communicatie</h3>
	<p>Mortsel Info Dit is het maandelijks informatieblad van de stad Mortsel. Het informatieblad verschijnt elf keer per jaar. Het wordt huis aan huis bezorgd in heel Mortsel. Op de informatiedienst kan het blad ook verkregen of ingekeken worden. Elke maand verschijnen in het informatieblad artikels over milieu en duurzame ontwikkeling. De milieuartikels worden opgesteld door de milieuambtenaar en de duurzaamheidsambtenaar. Bij het opstellen van de artikels wordt er op toegekeken dat de uitleg omtrent de milieuzaken niet te gespecialiseerd is zodat de tekst voor elke burger verstaanbaar is. Volgende artikels werden reeds gepland voor 2003:</p> <ul style="list-style-type: none"> - januari: Tips algemeen + infopaneel REG + uitleg zonneboiler + waterkwaliteit - februari : elektriciteitsverbruik + fort 4 - maart: tuinafvalophaling + Composteren + GFT-emmer + ecologisch tuinieren + meldpunt milieuklachten en meldpunt luchthaven (info@mortsel.be) - april: info-avond VELT + Ecologisch tuinieren + Bestrijdingsmiddelen + kippenactie - mei: fiscale aftrekbaarheid bij energiebesparende maatregelen + Natuurverf + afvalcijfers+ FSC-hout - oktober: bekendmaking winnaar wedstrijd ecologisch tuinieren + verhaal winnaar <p>De website De stad Mortsel beschikt over de website www.mortsel.be en de milieuraad over de site www.milieuraadmorstel.be. Via de eerste site kan enkel de afvalkalender geraadpleegd worden. Op de tweede website kan men de verslagen van de milieuraad terugvinden en ook meer informatie over de kippenactie, stookolietanks, ... In 2003 zal de website van stad vernieuwd worden. Er wordt gepland dat op de site www.mortsel.be een duidelijke</p>

link wordt gelegd naar een milieulink waar op een gestructureerde wijze meer informatie over het milieu en duurzame ontwikkeling te vinden is. Zo zal het subsidiereglement over water- en energiebesparende maatregelen uitvoerig worden beschreven en is er de mogelijkheid voor de burger om het aanvraagformulier thuis af te drukken. Via Mortsel Info worden ook andere websites, relevant bij het artikel, bekend gemaakt. Wanneer bv. Er een artikel verschijnt over ecologisch tuinieren, wordt het internetadres van VELT bij vermeld.

De afvalkalender

In de afvalkalender wordt niet enkel data van ophaling vermeld. Zo wordt er ook meer uitleg gegeven over sorteren afvalpreventie

De afvalkrant van IGEAN

IGEAN heeft de mogelijkheid aangeboden aan de gemeente om een artikel over het eigen afvalstoffenbeleid in hun afvalkrant te laten verschijnen. De stad Mortsel zal ingaan op dit aanbod. De afvalkalender zal 3 keer per jaar bedeed worden in de bussen van de inwoners. In het eerste krantje zal het afvalartikel onder de titel 'Sorteren is goed, voorkomen is beter' gepubliceerd worden.

Overige

Voor bepaalde milieuactiviteiten worden:

- affiches opgehangen,
- eigen brochures en brochures van derden verspreid of ter inzage op de technische dienst gelegd.,
- panelen opgesteld op verschillende openbare locaties,
- reclame in de lokale persbladen gepubliceerd,
- gerichte mailings verstuurd.

Elke nieuwe actie gepland door de stad Mortsel (bv. verkoop van kippen) wordt meegedeeld in Mortsel Info. Grote activiteiten als de milieukeek (zie later) worden ook kenbaar gemaakt o.a. via affiches, mailings, brochures en reclame in lokale bladen. Wanneer informatie over een welbepaalde thema wordt verspreid, worden vooral de communicatiekanalen Mortsel Info, panelen op de openbare plaatsen, brochures en folders gebruikt. Het spreekt voor zich dat in de afvalkrant en de afvalkalender enkel het thema afval aan bod komt. Op de website zal de meest relevante milieu-informatie geplaatst worden. Dient er specifiek een doelgroep, bv scholen, aangesproken te worden, wordt er meestal gebruik gemaakt van e-mail of brieven.

Interne communicatie

Personeelsblad Dubbelpunt:

Maandblad voor alle personeelsleden van het stadsbestuur Mortsel. Hierin verschijnen op initiatief van de milieudienst artikels rond milieu en duurzame ontwikkeling

Dienstnota:

De stadssecretaris verspreidt dienstnota's op papier en per mail aan alle personeelsleden van het stadsbestuur. De beleidsverklaring en het actieplan interne milieuzorg zullen op deze manier verspreid worden (actie IM1)

Ambtelijke overlegorganen:

Wij verwijzen hier naar het bestaande wekelijkse ambtelijk overleg waaraan de milieudienst deelneemt (actie I.1). Het verslag van deze vergadering, dat afhankelijk van de agenda deels over milieu en duurzame ontwikkeling gaat, wordt aan alle diensten en het college van burgemeester en schepenen verspreid.

Verder wordt in 2003 de werkgroep interne milieuzorg opgestart (actie IM.1)

Begrotingskrediet	NVT
Verantwoordelijke	Milieudienst en Informatiedienst

Actie BD.2: Acties per doelgroep

PLANNING																											
Geplande handelingen	Via de verschillende communicatiekanalen wordt getracht om diverse doelgroepen te bereiken.																										
	Per doelgroep wordt hieronder verwezen naar de meest relevante specifieke fiches. Daar kan u meer gedetailleerde informatie vinden.																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Doelgroep</th> <th>Actiefiche</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Alle burgers</td> <td>V4 – V11 – V13 – V14 – V17 – V24 – W3 – M1 – B2 – H1 – H3 – I2 – E2</td> </tr> <tr> <td>Nieuwe inwoners</td> <td>V2</td> </tr> <tr> <td>Verenigingen</td> <td>V8</td> </tr> <tr> <td>Eigen personeel</td> <td>I1 – I2 – E1</td> </tr> <tr> <td>Stadsdienst</td> <td>V10 – V16 – V21 – V22 – V23 – V24 – V25 – V26 – W4 – M3 – B1 – H2 – H3 – N1 – E2</td> </tr> <tr> <td>School</td> <td>V7 – V8 – M2</td> </tr> <tr> <td>Tuinbezitters</td> <td>V1 – V3 – V9 – V18</td> </tr> <tr> <td>Compostmeesters</td> <td>V2</td> </tr> <tr> <td>Handelaars</td> <td>V14 – V20 – H3</td> </tr> <tr> <td>Voetgangers/fietsers</td> <td>M1 – M2 – E3</td> </tr> <tr> <td>Burgers met (ver)bouwplannen</td> <td>E2 – W3 – V26</td> </tr> <tr> <td>Organisatoren evenementen</td> <td>V8</td> </tr> </tbody> </table>	Doelgroep	Actiefiche	Alle burgers	V4 – V11 – V13 – V14 – V17 – V24 – W3 – M1 – B2 – H1 – H3 – I2 – E2	Nieuwe inwoners	V2	Verenigingen	V8	Eigen personeel	I1 – I2 – E1	Stadsdienst	V10 – V16 – V21 – V22 – V23 – V24 – V25 – V26 – W4 – M3 – B1 – H2 – H3 – N1 – E2	School	V7 – V8 – M2	Tuinbezitters	V1 – V3 – V9 – V18	Compostmeesters	V2	Handelaars	V14 – V20 – H3	Voetgangers/fietsers	M1 – M2 – E3	Burgers met (ver)bouwplannen	E2 – W3 – V26	Organisatoren evenementen	V8
	Doelgroep	Actiefiche																									
	Alle burgers	V4 – V11 – V13 – V14 – V17 – V24 – W3 – M1 – B2 – H1 – H3 – I2 – E2																									
	Nieuwe inwoners	V2																									
	Verenigingen	V8																									
	Eigen personeel	I1 – I2 – E1																									
	Stadsdienst	V10 – V16 – V21 – V22 – V23 – V24 – V25 – V26 – W4 – M3 – B1 – H2 – H3 – N1 – E2																									
	School	V7 – V8 – M2																									
	Tuinbezitters	V1 – V3 – V9 – V18																									
	Compostmeesters	V2																									
	Handelaars	V14 – V20 – H3																									
Voetgangers/fietsers	M1 – M2 – E3																										
Burgers met (ver)bouwplannen	E2 – W3 – V26																										
Organisatoren evenementen	V8																										

Actie BD.3: Informatie, Educatie en Motivatie

PLANNING																	
Geplande handelingen	Via de verschillende communicatiekanalen wordt getracht om de doelgroepen te informeren, iets bij te leren en te motiveren. Deze drie vormen van communicatie (informatie, educatie en motivatie) worden per thema toegelicht. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de begrenzing tussen de werkvelden soms moeilijk kan zijn: zo kan aan de hand van een brochure iets aangeleerd worden aan de bevolking of wanneer je mensen motiveert om iets te doen, kunnen de inwoners hier iets uit leren.																
	Afvalstoffen																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>communicatiekanaal</th> <th>Onderwerp</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="6">Brochures</td> <td>Composteren in een wormenbak: OVAM</td> </tr> <tr> <td>Afvalvoorkomen, begint voor de kassa.: Stad Mortsel</td> </tr> <tr> <td>Waarheen met je grasmaaisel: OVAM</td> </tr> <tr> <td>Spring verantwoord om met afval dankzij DIFTAR: OVAM</td> </tr> <tr> <td>Composteren in vaten en bakken: OVAM</td> </tr> <tr> <td>Informatiebrochure herbruikbare luiers: Stad Mortsel (nieuw 2003)</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Folders</td> <td>Pesticiden in huis en tuin: het kan ook zonder: Vlaamse overheid</td> </tr> <tr> <td>Pesticiden in openbaar groen? Vanaf 2004 zonder: Vlaamse Overheid</td> </tr> <tr> <td>Affiches</td> <td>Affiches zonder is gezonder voor de openbare diensten en de huisgezinnen zijn aangevraagd.</td> </tr> <tr> <td>Mortsel Info</td> <td>maart: tuinafvalophaling + Composteren + GFT-emmer +</td> </tr> </tbody> </table>	communicatiekanaal	Onderwerp	Brochures	Composteren in een wormenbak: OVAM	Afvalvoorkomen, begint voor de kassa.: Stad Mortsel	Waarheen met je grasmaaisel: OVAM	Spring verantwoord om met afval dankzij DIFTAR: OVAM	Composteren in vaten en bakken: OVAM	Informatiebrochure herbruikbare luiers: Stad Mortsel (nieuw 2003)	Folders	Pesticiden in huis en tuin: het kan ook zonder: Vlaamse overheid	Pesticiden in openbaar groen? Vanaf 2004 zonder: Vlaamse Overheid	Affiches	Affiches zonder is gezonder voor de openbare diensten en de huisgezinnen zijn aangevraagd.	Mortsel Info	maart: tuinafvalophaling + Composteren + GFT-emmer +
	communicatiekanaal	Onderwerp															
	Brochures	Composteren in een wormenbak: OVAM															
		Afvalvoorkomen, begint voor de kassa.: Stad Mortsel															
		Waarheen met je grasmaaisel: OVAM															
		Spring verantwoord om met afval dankzij DIFTAR: OVAM															
		Composteren in vaten en bakken: OVAM															
		Informatiebrochure herbruikbare luiers: Stad Mortsel (nieuw 2003)															
	Folders	Pesticiden in huis en tuin: het kan ook zonder: Vlaamse overheid															
		Pesticiden in openbaar groen? Vanaf 2004 zonder: Vlaamse Overheid															
	Affiches	Affiches zonder is gezonder voor de openbare diensten en de huisgezinnen zijn aangevraagd.															
Mortsel Info	maart: tuinafvalophaling + Composteren + GFT-emmer +																

	ecologisch tuinieren
	april: info-avond VELT + Ecologisch tuinieren + Pesticiden in en rond het huis + kippenactie
	mei: Natuurverf + afvalcijfers+ FSC-hout + wedstrijd ecologisch tuinieren
	Oktober: bekendmaking winnaar wedstrijd ecologisch tuinieren + verhaal van winnaar
Afvalkalender	Data ophaling, sorteren en afvalpreventie
Milieubewuste aankoopgids	Zie actie V.5
Video	Thuiscomposteren: milieud adviesraad
Stickers	Geen ongeadresseerde reclame aub
	Regionale pers JA – Folders NEEN
Sensibiliseringsmateriaal voor scholen (Actie V.7)	OVAM-informatiemap 'composteren voor kinderen' voor kleuter en basisonderwijs
	Sensibiliseringsfolder over brooddozen, drankverpakkingen en milieuvriendelijk schoolmateriaal (nieuw 2003)

Educatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Stand van de compostmeesters op de jaarmarkt	V.2	Alle burgers
Stand van de compostmeesters bij verwelcoming nieuwe inwoners	V.2	Nieuwe inwoners
aanwezigheid compostmeesters op het recyclagepark	V.2	Alle burgers
begeleiding van scholen en nieuwe composteerders bij het composteren	V.2	Scholen, Alle burgers
3-daagse cursus voor composteren, IGEAN	V.2	Alle burgers
voordracht rond composteren, ecologisch tuinieren en alternatieven voor bestrijdingsmiddelen i.s.m. VELT 'een tuin zonder bestrijdingsmiddelen	V.2 - 21	tuinbezitters
mogelijkheid tot een begeleid bezoek aan het recyclagepark of de kringloopwinkel Opnieuw en Co	V.7	scholen
Uitleg gewijzigde VLAREA aan middenstand	V.20	handelaars
Opleidingsnamiddag 'het decreet houdende vermindering van gebruik van bestrijdingsmiddelen' van VVOG	V.21	milieudienst
Panelen over de recyclageprocessen van de verschillende afvalsoorten op het recyclagepark	/	Alle burgers

Motivatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Verlaagde prijs van een compostvat	V.1	Alle burgers
Verlaagde prijs van een wormenbak (nieuw 2003)	V.1	Alle burgers
Wedstrijd ecologische tuin	V.3	tuinbezitters
Subsidies rond afvalpreventie aan de scholen	V.7	scholen
Bij de scholen wordt alle afval met uitzondering van restafval gratis opgehaald om het sorteren aan te moedigen	V.7	Scholen
gratis aanbod van compostvaten en beluchtingsstokken	V.7	scholen
Uilteendienst van herbruikbare bekertjes	V.7 - 8	Scholen en verenigingen
Gratis plaatsing van drinkwaterfontein	V.7	scholen
Verkoop van kippen aan een lage prijs	V.9	tuinbezitters
Subsidie herbruikbare luiers?:	V.11	Alle burgers
Subsidie drank in herbruikbare verpakkingen voor	V.13	jeugdverenigingen

jeugdbewegingen?:		
Gratis herbruikbare boodschappentas?	V.14	Alle burgers
Belasting op sluikstorten	V.17	Alle burgers
Gratis verhakselen (motiveren om te composteren of om bodembedekkers te gebruiken opdat geen pesticiden worden gebruikt)	V.18	tuinbezitters

Water

Informatie

communicatiekanaal	Onderwerp
Informatieboek	Waterwegwijzer voor architecten: Vlaamse Milieumaatschappij
Brochure	'Bewust duurzaam bouwen' (VVP) dat wordt aangevuld met het subsidiereglement van Mortsel
Mortsel Info	bekendmaking reglement subsidies

Educatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Mogelijkheid tot bezoek aan de demonstratie-installatie rond hergebruik en infiltratie van regenwater op de technische dienst W.3	W.3	Alle burgers
Info-avond rond hergebruik van regenwater (tijdens de milieukeek)	W.3	Alle burgers
Open-huis actie (tijdens de milieukeek)	W.3	Alle burgers
Watervrije urinoirs, waterzuinige kranen met drukknop	W.4	stadsdienst

Motivatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Subsidie hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en grasdaken W.3	W.3	Alle burgers
Verkoop regenwater ton aan een verlaagde prijs W.3	W.3	Alle burgers

Mobiliteit

Informatie

communicatiekanaal	Onderwerp
Sticker	ROB-sticker
Tijdschrift	'Uitweg': Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Educatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Meting en evaluatie luchtkwaliteit	M.1	Alle burgers
Fietspooling	M.2	scholen
Car Free day	M.2	Alle burgers
Verkeerseducatie	M.2	Scholen

Motivatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Wandel-en fietstocht	M.2	Alle burgers
Provinciale fietsdag	M.2	Middelbare scholen
Fiets- en stappremie, gedeeltelijke terugbetaling abonnement openbaar vervoer	M.3	stadspersoneel
Fietsersdouche M.3	M.3	Stadspersoneel
Dienstfietsen M.3	M.3	stadspersoneel

Bodem en grondwater

Informatie

communicatiekanaal	Onderwerp
Brochure	Praktische tips voor een milieuvriendelijke opslag van stookolie: PIH
	Bodemsaneringsdecreet: OVAM
Mortsel Info	Stookolietanks
Informatiefiche	Verwijdering stookolietank

Motivatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Subsidie verwijderen van buiten gebruik gestelde stookolietank	B.2	Alle burgers
Hogere subsidie voor het vervangen van een oude verwarmingsketel door een nieuwe op aardgas dan door een nieuwe op stookolie	E.2	Alle burgers

Hinder

Informatie

communicatiekanaal	Onderwerp
Brochures	25 % van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Mortsel Info	maart: meldpunt milieuklachten en meldpunt luchthaven
	sensibilisatie overbodige verlichting (tuin- en gevelverlichting) (Actie H.3)

Motivatie

Onderwerp	Actie	Doelgroep
Administratieve sanctie bij hinder door geur en licht	H.3	Alle burgers
Belasting sluikstorten		Alle burgers

Natuurlijke entiteiten

Informatie

communicatiekanaal	Onderwerp
Mortsel Info	Via Mortsel Info zullen onderstaande acties bekend gemaakt worden.

Educatie		
Onderwerp	Actie	Doelgroep
Natuurwandelingen tijdens de milieukeek	N.2	Alle burgers
Geleide rondwandelingen in Klein Zwitserland op vraag van scholen	N.2	scholen
Motivatie		
Onderwerp	Actie	Doelgroep
Subsidies kleine landschapselementen	N.1	Alle burgers en natuurverenigingen
Behaagplantactie	N.2	Alle burgers
Interne milieuzorg		
Informatie		
communicatiekanaal	Onderwerp	
Personeelsblad	Dubbelpunt	
Mortsel Info	artikel rond de beleidsverklaring interne milieuzorg en de realisaties van het stadsbestuur voor iedereen	
Andere	Dienstnota voor personeel	
	Ambtelijk overlegorganen	
Educatie		
Onderwerp	Actie	Doelgroep
Opleidingsnamiddag 'het decreet houdende vermindering van gebruik van bestrijdingsmiddelen' van VVOG	V.21	milieudienst
Studiedagen rond energie, bestrijdingsmiddelen, ...	/	technische dienst en groendienst
Watervrije urinoirs, waterzuinige kranen met drukknop	W.4	stadspersoneel
Demonstratie-installaties rond regenwater en infiltratie op de technische dienst en in het stedelijk technisch onderwijs W.3	W.3	stadspersoneel
Demonstratie-installatie zonneboiler op het stadhuis E.3	E.3	stadspersoneel
Uitbouw energiezorgsysteem	E.1	stadspersoneel
Compostmeesterwerking V.3	V.3	stadspersoneel
Uitleendienst voor herbruikbare bekens V.8	V.8	stadspersoneel
Motivatie		
Onderwerp	Actie	Doelgroep
Fietsersdouche M.3	M.3	Stadspersoneel
Dienstfietsen M.3	M.3	stadspersoneel
Fiets- en stappremie, gedeeltelijke terugbetaling abonnement openbaar vervoer	M.3	stadspersoneel
Mogelijkheid tot deelname aan werkgroep	IM.1	stadspersoneel
Energie		
Informatie		

communicatiekanaal	Onderwerp	
Brochures	Fotovoltaïsche zonnecellen: Electrabel	
	Zonnecollectoren: Electrabel	
	Windenergie winstgevend: ANRE	
	Energie besparen bij u thuis en in uw bedrijf: VIREG	
	Elektriciteit uit zonlicht: ODE Vlaanderen	
	De zonneboiler: ODE Vlaanderen	
	Duurzame energie, 75 % subsidie voor fotovoltaïsche zonnepanelen: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
	Maak uw huis energiezuinig en betaal minder belastingen: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
	Ideeën voor energiezuinig wonen: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
	Brochure bewust duurzaam bouwen dat wordt aangevuld met het subsidiereglement van Mortsel	
	Brochure over premies van IMEA is aangevraagd	
Fiches	De stad Morstel is van plan om een woonwinkel op te starten. De milieudienst zal bij de vergadering over de opstart van de woonwinkel aanwezig zijn. De subsidies voor water- en energiebesparende maatregelen worden toegelicht. Er zal gevraagd worden of de fiches over deze subsidies in de woonwinkel uitgedeeld kunnen worden.	
Panelen	Panelen over rationele energiegebruik worden in het stadhuis (januari) en de bibliotheek (februari) geplaatst. (Actie E.3)	
Mortsel Info	januari: paneel REG + uitleg zonneboiler	
	Februari: elektriciteitsverbruik	
	mei: fiscale aftrekbaarheid bij energiebesparende maatregelen	
Educatie		
Onderwerp	Actie	Doelgroep
Didactische installatie met zonneboiler en fotovoltaïsche zonnecellen op het GTI	E.2	GTI
Mogelijkheid tot bezoek aan de zonneboiler op het stadhuis	E.2	Alle burgers
Infoavond rond REG en hernieuwbare energie tijdens milieukeek	E.3	Alle burgers
Open huisactie (tijdens de milieukeek)	E.3	Alle burgers
Motivatie		
Onderwerp	Actie	Doelgroep
Subsidies energiebesparende maatregelen E.3	E.3	Alle burgers

Actie BD.4: Milieukeek

PLANNING	
Geplande handelingen	<p><u>Milieukeek</u> In de week van 15 tot 20 september 2003 zal de milieudienst een milieukeek organiseren.</p> <p>Activiteiten Volgende activiteiten hadden wij reeds in gedachte:</p>

	<p>1) stand op de jaarmarkt door de compostmeesters en milieudienst,</p> <p>2) een wandel- en fietstocht i.s.m. de milieuadviesraad en eventueel de jeugdbewegingen,</p> <p>3) een natuurwandeling i.s.m. Natuurpunt,</p> <p>4) een excursie naar het Ecohuis in Antwerpen i.s.m. de milieuadviesraad,</p> <p>5) een milieubeurs (op basis van de tentoonstelling rond duurzame ontwikkeling van de provincie Antwerpen),</p> <p>6) informatie-avond(en) rond rationeel energie- en waterverbruik,</p> <p>7) actie 'Open ecologische huizen': Er zullen inwoners aangesproken worden om hun ecologisch huis tentoon te stellen aan de bevolking. Onder ecologisch huis wordt een huis waar de principes van rationeel energie-en waterverbruik worden toegepast, verstaan. Doel hiervan is dat de bewoners van de ecologische huizen reclame zouden kunnen maken voor de goede werking van de installaties. Men kan echter niet zomaar aankloppen bij de bewoners. Het adres van de bewoners wordt ook niet gepubliceerd. De geïnteresseerden kunnen zich inschrijven op de technische dienst. Na inschrijving krijgen ze een uur wanneer en een adres waar men een zal hetzelfde zijn als bij de actie 'Open ecologische huizen'.</p> <p>9) een actie rond composteren: Er wordt ook de mogelijkheid gegeven aan de bevolking om naar het compostvat van enkele compostmeesters te gaan kijken. Eventuele vragen kunnen hierbij gesteld worden.</p> <p>10) wedstrijd ecologische tuin. In Mortsel Info van mei zullen de regels voor de wedstrijd voor de mooiste ecologische tuin gepubliceerd worden. Tijdens de milieukeek wordt de winnaar bekend gemaakt.</p> <p>11) het thema afvalpreventie zal ook aan bod komen. Een specifieke actie dient nog uitgewerkt te worden. Er wordt reeds gedacht aan het onderwerp 'afvalarm kopen'.</p> <p>Medewerkers milieukeek</p> <p>Volgende groepen zullen aangesproken worden voor de medewerking aan de milieukeek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de compostmeesters - de milieuadviesraad - de kringloopwinkel - de jeugdbewegingen - Natuurpunt - Dienst Ontwikkelingssamenwerking <p>Publicatie</p> <p>De bekendmaking van de milieukeek zal gebeuren via de volgende kanalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mortsel Info: eventueel op de achterzijde van Mortsel Info opdat het artikel goed zal opvallen, - de groene aankoopgids, - affiches in winkels en openbare gebouwen, - het Periodiekske, - de website, - een mailing naar verenigingen, scholen en adviesraden.
--	--

ORGANISATIE 2003	
Begrotingskrediet	879-124-48 sensibilisering milieu

Verantwoordelijke	Milieudienst
-------------------	--------------